Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 193 (4591).
26 АВГУСТ 1981 й.
ЧОРШАНБА.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

⊙ КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 25 август куни Қримдан Москвага қайтиб келди.

⊙ Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Испания Социалистик ишчи партияси Бош секретарининг ўринбосари Хосе Федерико Карбахални 25 август куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков қабул қилди.

Х. Ф. Карбахал республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирди, Ўзбекистон ССР Олий Советининг тузилиши ва иш услуби билан танишди.

Шаҳар индустрияси рапорти

САККИЗ ОЙЛИК ПЛАН ТАЙЁР!

БУГУН

Ўзбекистон пойтахтининг саноат корхоналари коллективлари муҳим турдаги буюмлар ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича саккиз ойлик давлат планини бажардилар.

Шаҳар индустрияси ходимларининг меҳнат зафари— меҳнат коллективларининг КПСС XXVI съезди қарорларини ҳаётга фаоллик билан тадбиқ этиши, беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш натижасидир.

Меҳнат беллашувида Киров, Ҳамза, Куйбишев, Собир Раҳимов, Чилонзор, Октябрь, Акмал Икромов ва шаҳарнинг бошқа районлари меҳнат коллективлари юксак кўрсаткичларга эришдилар.

Тошкент шаҳри корхоналарида «Йиллик план — Улуғ Октябрнинг 64 йиллигигача!», «Қолоқларсиз, сифатли ва самарали ишлайлик» шиорлари остида социалистик мусобақа авж олмоқда.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

• Партия режалари—халқ режалари | • Юксалишнинг ойдин йўлидан | • Йиллик план—муддатидан илгари

БЕШ ЙИЛЛИК ВА КОММУНИСТ

Бош йўналишда

Бизнинг бундан буёнги олға ҳаракатимиз барча мавжуд ресурслар— меҳнат, асосий фондлар, ёқилғи ва хом ашёдан... моҳирона ва самарали фойдаланишга тобора кўпроқ даражада боғлиқ бўлиб қолади.

(Ўрток Л. И. Брежневнинг партия XXVI съездида қилган Ҳисобот докладидан).

Партия ва ҳукуматимиз ўн биринчи беш йиллик вазифаларини амалга оширишда меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада усулини кенг ёйишга катта эътибор беряпти. Бизнинг бирлашмамизда ҳам ишнинг илғор усулини кенг қўллаш юзасидан тадбирлар кўрилмоқда. Корхона партия комитетининг барча аъзолари бевосита ишлаб чиқариш участкаларида бўлиб, иш самарадорлиги ва сифатини қандай қилиб янада ошириш йўлларини изламоқдалар, меҳнат коллективлари фикр-ўйлари ва таклифлари билан қизиқмоқдалар, улар билан бамаслаҳат иш кўрмоқдалар.

Масалан, мен ўзим саккизинчи ва тўққизинчи цехларда бўлиб, ишни бригада усулида ташкил этиш билан қизиқдим. Бу иш жиддий масъулиятни талаб этади, кишидан. Негаки, бу масалага илмий ёндошиш, бутун цех ва ҳар бир бригада учун меҳнатни бригада усулида ташкил этиш афзалликларини иқтисодий жиҳатдан асослаш лозим. Цехларда олиб борилган кўп қиррали ишимиз яхши самара беряпти.

Саккизинчи цехда В. Аистов бошчилик қилаётган бригада айниқса яхши натижаларга эришяпти. Бригада ташкил этилгандан буён топшириқ доим ошириб бажариляпти. Бригада аъзоларининг ўртача иш ҳақи ҳам ўтган йилга нисбатан ошди.

Мен 14-цех коммунистларининг ташаббускорлиги ва етакчилик қилаётганликлари ҳақида икки оғиз айтиб ўтишни истардим. Бу цехда бир неча марта бўлганман. Бу ерда интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш масалаларига катта эътибор бериляпти. Партком кейинги вақтларда бунинг қабул қилинган қарорларни бажаришда нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини назарда тутиб иш олиб бормоқда.

КПСС Марказий Комитетининг куни кеча қабул қилган «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида ижрони контроль қилиш ва текширишни янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори бизнинг зиммамизга ғоят катта масъулият юклайди. Цех мисолида қабул қилинган қарорларнинг бажарилишини контроль қилиш, бунда коммунистлар масъулияти тобора кучайиб бораётганини ҳис этиш мумкин. Цех коллективи зарбдорона меҳнат қиляпти. Цех партия ташкилоти ҳисобида 48 коммунист бор. Бу ерда шуниси қувончлики, цех партия ташкилоти жами ишлаётганларнинг 99 процентини ташкил этган касаба союз ва комсомол аъзолари куч-ғайратини партиямиз XXVI съезди белгилаб берган режаларни изчил бажаришга сафарбар этяпти. Ш. Лутирахмонов, В. Герасимова ва бошқа ташаббускор коммунистлар коллектив фахри ҳисобланишади.

Биз партком қўйган вазифалардан келиб чиқиб, 2, 8, 14- ва бошқа кўплаб цехлар партия ташкилотларининг қарорлар ижросини текшириш ҳамда ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбия юзасидан олиб бораётган ишларни янада такомиллаштиришга амалий ёрдам беряпмиз. Энг муҳими эса, коммунистларнинг ҳар соҳада етакчилик қилишларига асосий эътиборни қаратаяпмиз. Бир сўз билан айтганда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш ишимизнинг бош йўналиши бўлиб қолади.

Э. ВАНЮШИН,

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг аъзоси.

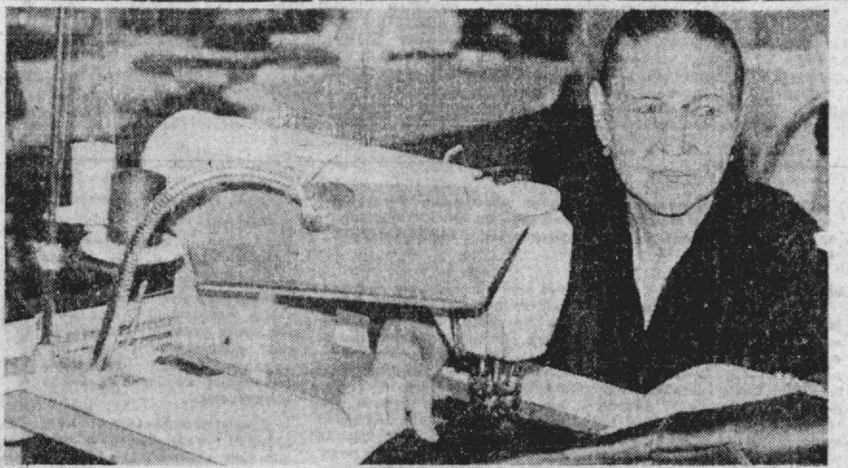

2-пойафзал фабрикасида ишлаб чиқариш графигидан ўзиб ишлаётган ишчилар анчагина. Улардан бири 3-цех тикувчи-мотористкаси Валентина Албаевадир. У вақтдан унумли фойдаланиб ишлаётганлиги учун ҳозир 1981 йилнинг декабрь ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаряпти.

«МАЛИКА»НИНГ ҚУВВАТИ ОШАДИ

«... ип-газлама комбинатларида, енгил саноат, шунингдек озиқ-овқат саноатининг трикотаж ва бошқа корхоналарида қувватлар фойдаланишга топширилсин».

(«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1980—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»дан).

Асосий йўналишлар[illegible]да айтилган бу сўзлар албатта бизнинг «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасига ҳам тегишлидир. Чунки аҳолининг ўсиб келаётган эҳтиёжи ип-газлама ва трикотаж буюмларидан кўпроқ ишлаб чиқаришни, уларнинг сифатини яхшилашни талаб этмоқда. Ана шу мақсадда бирлашманинг қувватини оширишга қарор қилинган.

Корхона қувватини ошириш планига кўра тошкентлик меъморлар уч қаватли бино лойиҳасини тайёрлади[illegible]лар. Лойиҳа [illegible] икки қисмдан иборат. Унинг биринчи навбатини қуриш ишлари бошлаб юборилган. Иккинчи навбати эса перспектив планга киритилди.

Шу кунларда София проспектида қад ростлаётган бирлашманинг уч қаватли фабрика корпусини кўриш мумкин. Бу ерда монтаж ишлари асосан тугалланди. Қурувчилар энди тўсинлар орасида ғиштин деворлар ҳосил этяптилар.

Қурилиш-монтаж ишларини бош пудратчи— «Ташпромстрой» трести[illegible] 63-қурилиш-монтаж бошқармасига қарашли бешта бригада амалга оширяпти.

Бу— объект масъулиятли объектлардан ҳисобланади, — дейди бош пудратчи ташкилот инженери Эдуард Минасов. — Уни икки йил ичида қуриб битириш мўлжалланганди. Бунёдкорларимиз шу йилнинг охирида «Малика»нинг янги қувватини ишга туширадилар. Объектда ҳозирча иш яхши кетяпти. Таъминот яхши. Етти ойда уч қаватли корпусни монтаж қилиб бўлдик. Ҳозирги ҳисоб-китобларга кўра корпус 20 ноябрда ўзининг илк маҳсулотини бера бошлайди. Қурувчилар шу кунгача 1 миллион сўмликдан зиёд иш бажардилар.

Шубҳасиз, янги корпусларнинг ишга тушиши «Малика»нинг қувватини ошириб, аҳолига кўп, арзон ва сифатли устки ва ички трикотаж буюмлари етказиб бериш имконини беради.

Б. ЭРГАШЕВ.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори.

СУРАТДА: бирлашмага қарашли бунёд этилаётган фабриканинг янги корпуси биринчи навбати лойиҳаси.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

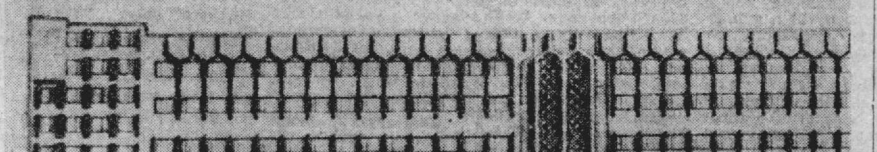

• Элга хизмат—олий ҳиммат

БУЮРТМАЧИ МАМНУН БЎЛАДИ

«Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш анча яхшилансин. Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми тахминан 1,4—1,5 баравар кўпайтирилсин. Буюртмаларни бажариш сифати ва хизмат кўрсатиш маданияти оширилсин».

(«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»дан).

Яқинда бирлашмамиз ташкил этилганига саккиз йил бўлди. Ана шу қисқа муддатда коллективимиз бир қанча ютуқларга эришди. Айниқса, тикувчилар ва бичувчиларнинг касб маҳоратини ўстиришга алоҳида эътибор берилди. Бунинг самарасини юқори иқтисодий кўрсаткичларга эришилаётганида, аҳолига хизмат кўрсатиш маданияти ошганлигида кўриш мумкин. Ўнинчи беш йиллик плани муваффақиятли бажарилди ва ҳамшаҳарларимизга 36 миллион сўмлик хизмат кўрсатилди.

Бирлашма чеварлари ўн биринчи беш йилликни юксак меҳнат кўтаринкилиги билан бошлашди. Ўтган етти ойда аҳолига 5 миллион 287 минг сўмлик хизмат кўрсатдилар.

Ҳозир шаҳарда бирлашмамизга қарашли етмишдан ортиқ ателье бўлиб, уларда костюмлар, пальтолар, кўйлаклар, шимлар ва бошқа кийим-кечакларни тиктириш мумкин. Аҳолига қулайлик яратиш мақсадида «Таштекстильмаш», чинни, трактор заводлари, тамаки, «Ўрток» кондитер фабрикалари, 3-таксомотор парки ва бошқа корхоналарда буюртма қабул қилувчи пунктлар очилган.

Коллективимиз буюртмаларнинг бажарилиш муддатларини қисқартириш ва сифатини яхшилашга қаратилган қатор тадбирларни ҳам амалга оширяпти. Цехларга янги замонавий жиҳозлар ўрнатиляпти, илғор технология жорий этиляпти, кийим тикишнинг бригада усули қўлланиляпти. Барча йирик ательеларда ишлаб чиқаришни бошқаришнинг «Ритм» ва «Сифат» системалари жорий этилган.

КПСС XXVI съезди қарорлари асосида аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида 16 та ателье дам олиш кунисиз, эрталаб соат саккиздан кечки саккизгача ишлашга кўчирилди. Новий путь кўчасида, «Марказ—14» кварталида ва Биринчи Май кўчасида янги ательелар очилганлиги ҳам ҳамшаҳарларимизни қувонтирди.

Бирлашмамиз меҳнатчилари хизмат кўрсатиш маданиятини юксалтириш, иш сифати ва самарадорлигини ошириш учун изланишни ҳамиша давом эттирадилар.

Б. МЎМИНОВ,

В. И. Ленин номли якка буюртмалар бўйича кийимлар тикиш ва ремонт қилиш бирлашмаси бош инженери.

Беш йиллик вахтасида

АҲОЛИ ЭҲТИЁЖИНИ КЎЗЛАБ

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети маҳаллий саноат бошқармасининг тўқимачилик-галантерея фабрикаси коллективи бугунги кунда қирқдан ортиқ номда халқ истеъмоли буюмларини ишлаб чиқармоқда. Жумладан, бир нечтаси шу йил ишлаб чиқаришга жорий этилди.

— Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йили план топшириқлари ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этаётган коллективимиз, — дейди фабрика директори Мирсодиқ Мираҳмедов, — КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1981—1985 йилларда энг зарур моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва аҳолининг шу молларга бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондириш доир тадбирлар тўғрисида» ҳамда «1981—1985 йилларда харидоргир моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини ошириш ва хилини яхшилаш тадбирлари ҳақида» шу ойда қабул қилган қарорларини кўтаринки руҳда, меҳнат ғайратларини оширган ҳолда кутиб олди.

Коллектив ана шу қарорга жавобан болалар ва катталарнинг кундалик эҳтиёжлари учун зарур бўладиган кўплаб номда буюмлар тайёрлаб чиқармоқда. Булар орасида, қарорда таъкидлаб ўтилганидек, чақалоқлар ва ясли ёшидаги болалар учун ич кийимлар, йўргак ва кийим-кечаклар комплекти бор. Қарорни амалга ошириш юзасидан корхонадаги ишчилар ўртасида коммунистлар ва депутатлар жонбозлик кўрсатишмоқда. Уларнинг фидокорона меҳнатлари туфайли коллектив йил бошидан буён планга қўшимча равишда қарийб 170 минг сўмлик турли хил халқ истеъмоли буюмларини савдо ташкилотларига етказиб беришга муваффақ бўлди.

СТУДЕНТЛАРГА СОВҒА

БУГУН

пойтахтимизнинг Муқимий кўчасида Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти студентлари учун яна бир 221 ўринли ётоқхона биноси қуриб битказилди. Бинони 153-қурилиш трестига қарашли 39-бошқарманинг Александр Мальков бошлик комплекс бригадаси қурувчилари бунёдга келтиришди. Бино 9 қаватли бўлиб, унда студентлар учун ҳамма шароитлар муҳайё этилгач. Янги ётоқхонага 153-трестнинг 12-қурилиш бошқармаси қурувчилари сайқал бердилар. Бунда О. Қодиров, О. Муслимов бошлик бўёқчилар, И. Чебанов бошлик сувоқчилар, М. Вандлин, В. Буяков бошлик дурадгорлар бригадалари ғайрат кўрсатишди. Янги ўқув йили олдидан бу бино студентлар учун қурувчилар тайёрлаган муносиб совға бўлди.

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

Троллейбус қатнай бошлади

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети студентлари илгари «Юбилей» спорт саройидан олий ўқув юртининг бош корпусигача бўлган йўлни пиёда босиб ўтишар эди. Эндиликда уларнинг бу йўлини троллейбуслар яқин қиляпти 8-троллейбус маршрути ТошДУнинг бош корпуси орқали Студентлар шаҳарчаси марказигача 2,2 километрга узайтирилди. Куни кеча ана шу линияда троллейбуслар қатнови йўлга қўйилди. Эндиликда Тошкент темир йўл вокзалидан қулай электр транспортига ўтирган йўловчилар Студентлар шаҳарчаси марказига битта транспортда бориш имкониятига эга бўлишади.

Шунингдек, Чилонзор массивининг 20-кварталидан «Самарқанд» автостанциясигача бўлган 19-троллейбус маршрути Сергелигача узайтирилиб, Йўлдош шаҳарча аҳолисига қулайлик яратилди.

Ҳозир Тошкент аҳолисига ҳар куни 268 та троллейбус хизмат кўрсатяпти. Маршрутларнинг умумий узунлиги 215 километрга яқин.

СИФАТ ВА САМАРАДОРЛИК УЧУН

ЯНГИ УСУЛ ҚЎЛ КЕЛДИ

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш, хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш партиянинг фаровонликни юксалтириш соҳасидаги куч-ғайратида биринчи даражали аҳамият касб этади.

(Ўрток Л. И. Брежневнинг партия XXVI съездида қилган Ҳисобот докладидан).

Коллективимиз асосан эркаклар учун костюм, пиджак ва болалар костюмлари тикишга ихтисослаштирилган. Ҳозирги кунда катталар ва болалар уст кийимларни танлаб, фасонига, материалига, тикилишига қараб киядилар. Бизнинг бу маҳсулотларимиз уларга манзур бўлаётганлиги билан қувонамиз. Тоза жун, жун аралаш матолардан тикилаётган бундай кийим-кечакларга харидорларнинг талаби тобора ортиб бормоқда. Бунинг боиси шундаки, кийимларнинг моделлари мунтазам равишда янгиланиб замонавий усулда тикилмоқда. Бугунги кунда уч буюмдан бири давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда.

Бирлашмамиз меҳнат аҳли КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг яқинда қабул қилган «1981 — 1985 йилларда энг зарур моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва аҳолининг шу молларга бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондиришга доир тадбирлар тўғрисида» ҳамда «1981—1985 йилларда харидоргир моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини ошириш ва хилларини яхшилаш тадбирлари ҳақида»ги қарорларини мамнуният билан қабул қилди. Мазкур қарорларда аҳоли кенг истеъмол қиладиган молларни ишлаб чиқаришни жадал ривожлантиришнинг комплект тадбирлари белгиланган. Бу вазифаларни муваффақиятли амалга оширишда маҳаллий Советлар ва уларга сайланган депутатлар алоҳида жонбозлик кўрсатишлари керак, албатта!

Мен меҳнат қилаётган экспериментал цехнинг коллективи умум коллектив олдига қўйилган вазифалар ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқда. Цехимизда янги моделлар яратилади ва ишлаб чиқаришга жорий этилади. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида олдимизда катта вазифалар турибди. Булардан энг муҳими —харидорлар дидига мос келадиган 46 та янги модель яратиш ва ишлаб чиқаришга жорий этиш керак. Ана шу муҳим тадбирни амалга ошириш мақсадида тикув цехларида эскирган ўндан ортиқ ускуналарни янгиси билан алмаштириш керак.

Ўтган йили планда белгилангандан анча кўп буюм давлат Сифат белгиси билан тайёрланган эди. 1981 йил бошидан буён 35 миллион сўмликдан кўп маҳсулот тайёрланди. Буларнинг ўн миллион сўмликдан ортиғи давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилган кийимлардир.

Ҳозир экспериментал цехда 1982 йилда ишлаб чиқаришга жорий этиладиган янги моделлар тайёрланмоқда. Булар — келаси йили савдо ташкилотлари томонидан берилган буюртма бўйича ишлаб чиқарилади. Бирлашма фаолиятини яхшилаш мақсадида барча асосий ишлаб чиқариш участкаларида меҳнатнинг бригада системаси жорий этилди. Бу усул қўл келди. Меҳнат унумдорлигини оширди, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш ҳажми кўпайди.

Шу йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб корхонамиз соф маҳсулот нормативи бўйича меҳнатни ташкил этишга ўтди. Бу кўрсаткичнинг афзаллиги шундаки, у ҳар бир коллективнинг қўшган меҳнат ҳиссасини аниқ баҳолайди. Эндиликда маҳсулотлар савдо ташкилотларининг буюртмалари асосида тайёрланади. Бу усул харидорларнинг талаб ва эҳтиёжларини тўлароқ қондиришга хизмат этади. Бирлашма меҳнат аҳли ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашга эришиб, йил бошидан буён 375 минг сўмликдан зиёд маҳсулотни планга қўшимча равишда ишлаб чиқарди.

«Ўн бешлар ташаббуси»га қўшилиб ишлаётган ишлаб чиқариш илғорлари орасида шаҳар Совети депутатлари контролёр В. П. Кузьмина, ростловчи М. Ғуломова, Киров район Совети депутатлари И. Алимова, М. Ғуломова, Ш. Ризаева каби ўнлаб чеварлар бор.

Г. МЎМИНОВА,

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси экспериментал цехининг контролёри. Киров район Совети депутати.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

ПЕКИННИНГ МАҚСАДИ ЯНА БАРБОД БЎЛДИ

Хитой матбуоти ХХР давлат кенгашининг бош министри Чжао Цзяннинг Филиппин, Малайзия ва Сингапурга яқинда қилган сафари «муваффақиятли бўлди» деб ҳарчанд даъво қилишига қарамай, Пекин бу гал ҳам АСЕАН (Жануби-Шарқий Осиё давлатлари уюшмаси) гуруҳига кирувчи Жануби-Шарқий Осиёдаги ана шу ва бошқа мамлакатларни Хитой арравасига қўшишдан иборат асл мақсадига эришишга муваффақ бўла олмади. Шуни эслатиб ўтамизки, 1978 йилдаёқ ХХР давлат кенгаши бош министрининг ўша пайтдаги ўринбосари Дэн Сяопин худди шундай миссия билан бу районга келиб кетган эди. Ўша пайтда бўлгани каби ҳозир ҳам Пекин раҳбарларининг АСЕАНдаги беш мамлакатни (уюшмага Индонезия билан Таиланд ҳам киради) ўзининг Советларга қарши сиёсати ўзанига солиб олиш, уларни социалистик Вьетнам, Кампучия ва Лаос билан тўқнаштириб қўйиш, халқаро майдонда ўз айтганини қилдиришга мажбур этиш йўлидаги уринишлари муваффақиятсизлик билан тугади.

Бундан уч йил муқаддам бўлгани каби бу сафар ҳам АСЕАН мамлакатларида Пекин бошлиқларининг «мақсад ва вазифалар муштараклиги», «орзу-умидлар ва манфаатларнинг мослиги» тўғрисидаги даъволари аслида қандай мақсадда айтилаётганлигини тезда пайқаб олишди. «Жануби-Шарқий Осиё районида жаҳон миқёсидаги ва регионал гегемончини (пекинча тилдан таржима қилганда СССР билан ВСР) ғор-мор этиш учун курашда» гўё Пекин билан АСЕАНдаги беш давлат ўртасида ана шундай «муштараклик» ва «мослик» мавжуд эмиш. АСЕАН мамлакатларининг раҳбарлари илгари Дэн Сяопин олдига қўйгани каби Чжао Цзиян олдига ҳам: Пекин шу мамлакатлардаги ҳукуматларга қарши қўпорувчилик ишларини олиб бораётган ҳар хил гуруҳлар ва кучларни қачон тўхтатади, ахир, деган саволни тўғридан-тўғри кўндаланг қилиб қўйдилар. Аввал бўлгани каби ҳозир ҳам улар хитойлик меҳмонлардан бирон-бир маънили жавоб ололмадилар. Бу эса АСЕАН мамлакатларида Хитой гегемончилари шу мамлакатлардаги ҳукуматга қарши пекинпараст кучларнинг қирдикорларидан дўқ-пўписа ҳамда уларнинг ички ишларига бевосита аралашиш қуроли сифатида бундан буён ҳам фойдаланишга қарор қилганликларининг янги исботи деб баҳоланди. Малайзия бош министри Маҳатхир Муҳаммад Пекиннинг шу райондаги қирдикорларига АСЕАНнинг муносабатларини рўйи-рост билдириб, АСЕАН Вьетнам билан конфронтация йўлига ўтмайди, Ҳинди-Хитой мамлакатларига ўз хоҳиш, иродасини мажбуран тиқиштирмайди, балки мазкур райондаги кескинликни юмшатиш ва низоларни тинч йўл билан ҳал этиш учун улар билан музокаралар олиб бориш имкониятидан фойдаланишга ҳаракат қилади, деди.

Чжао Цзяннинг ҳозирги сафари якунларини чиқарган Японининг «Майнити» газетаси яқинда қайд этиб ўтганидек, Хитой раҳбари Жануби-Шарқий Осиёдаги халқлар ўз сиёсатини Советларга қарши негизда қурмаётганликларини тушуна олмади. Улар айни Хитой томонидан ўз хавфсизлигига таҳдид борлигини кўрмоқдалар, деб таъкидлади газета.

Совет Иттифоқи, Вьетнам, Лаос ва Кампучияга келганда шуни айтиш керакки, бу мамлакатлар империалистларнинг ва улар билан бирга иш кўраётган хитойлик гегемончиларнинг қирдикорлари сабабли регионда вужудга келган можароларга ва кескинликка барҳам беришга астойдил интилаётганликларини амалда намойиш қилмоқдалар.

А. БИРЮКОВ,

ТАСС шарҳловчиси.

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

Фотомухбиримиз М. Нуриддинов «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб, бир нечта суратлар олиб қайтди. Уларда беш йиллик илғорлари, мураббийлар тасвирланган. Юқоридаги суратда кўтарма кранлар йиғиш цехининг монтажчи-слесари Евгений Максин акс этган. У смена топшириқларини ортиғи билан адо этиб, беш йилликни уч ярим йилда бажариш учун курашаяпти. Пастдаги суратда эса мазкур цехнинг пешқадам йиғувчи-слесарларидан бири Юрий Коробов акс этган. Ҳамза район Советининг депутати сифатида фаоллик кўрсатаётган бу коммунист вақтидан унумли фойдаланаётганлиги натижасида ҳозир 1981 йилнинг декабрь ойи топшириғини адо этиш арафасида турибди.

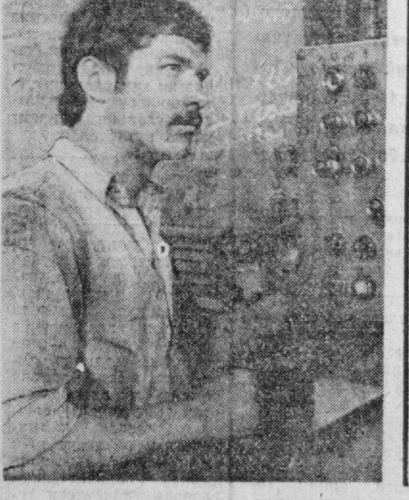

МАЖБУРИЯТЛАР ИЗИДАН

ЙИЛЛИК ПЛАН — 7 НОЯБРГА

ЛЕНИН ВА ФРУНЗЕ РАЙОНЛАРИ МУСОБАҚАСИ

Икки мусобақадош район саноат, транспорт ва алоқа корхоналари коллективлари зарбдор вахтада ёмон ишламадилар, етти ойлик халқ хўжалик планлари муваффақиятли бажарилди.

Маҳсулот реализация қилиш бўйича январь—июль ойлари топшириғини Ленин райони саноати 1,3 процент, Фрунзе райони 1,4 процент ошириб бажарди. Районлар пландан ташқари 2.746 минг сўмлик ва 3.071 минг сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириқлари ҳам 1,0 ва 2.9 процентларга ошириб адо этилди. Умумий маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 6,2 ва 4,4 процентларга юксалди.

Ленин райони индустрияси меҳнат унумдорлигини ўстириш планини 102,5 процент, Фрунзе райони эса 102,9 процент бажарди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан меҳнат унумдорлиги Ленин районида 5,9 процент ўсди. Фрунзе районида эса 1,0 процент камайиб кетди.

Кейинги йилда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми мусобақадош районларда нисбатан 14.415 минг сўмлик ва 9.737 минг сўмликка кўпайди. Шу билан бирга Ленин районида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг 95,2 ўсишига меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришилди. Фрунзе районида бу кўрсаткич нулни ташкил этди.

Электрон-техника, химия-фармацевтика, трамвай-троллейбус бошқармасининг вагон ремонти (Ленин райони) заводлари, энергетика жиҳозлари ремонти заводи, пардозлаш трестининг қурилиш материаллари комбинати (Фрунзе район) коллективлари маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 8—10 ва ундан юқори процентларга ўстирдилар.

Бир қатор коллективлар ўзларининг шартнома мажбуриятларини амалга ошира боришиб, социалистик мажбуриятларида белгиланганидан кўпроқ саноат маҳсулотлари ишлаб чиқардилар. Қурилиш саноати материаллари бирлашмасининг тажриба-механика заводи, «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти (Ленин райони), қурилиш материаллари комбинати, уй-рўзғор ва пластмасса буюмлари заводи, «Силикат» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси. «Узбекохотрибаксоюз» ишлаб чиқариш корхоналари бошқармаси (Фрунзе райони) шулар жумласидандир.

Шу билан бирга бир қатор корхоналар — картон таралари заводи, электрон-техника, тепловоз ремонти заводлари, «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси (Ленин райони), «Ташкентстиль м а ш», экспериментал фурнитура-механика заводлари, абразив, тўқимачилик комбинатлари, 1-пойафзал фабрикаси (Фрунзе райони) белгиланган ассортимент бўйича маҳсулот етказиб бериш топшириқларини тўла бажара олмадилар.

Ленин райони корхоналари январь-июль ойларида давлат Сифат белгиси билан умумий маҳсулот ҳажмининг 22,4 процентини ҳажмида, Фрунзе райони эса 10,2 процент миқдорида маҳсулот ишлаб чиқардилар. Ленин райони саноати маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқариш планини 100,6 процент, Фрунзе райони эса 104,5 процент бажарди. Маданий маиший буюмлар ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан Ленин районида 110,2 процентни, Фрунзе районида эса 129,7 процентни ташкил этди. Ленин районидаги электротехника заводи кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш етти ойлик планини бажара олмади. Тўқимачилик комбинати эса маҳсулот таннархини бирмунча қимматлаштиришга йўл қўйди.

Мусобақадош районларда қолоқ корхоналар йўқ. Бироқ бир қатор ишлаб чиқариш бўлинмалари ойлик программани бажара олмадилар. Жумладан, Ленин районида 5 цех, 16 участка, 29 бригада, 363 ишчи, Фрунзе районида 36 цех, 11 участка, 50 бригада, 393 ишчи қолоқлар сафидан ўрин олди.

Қурилиш-монтаж ишлари плани (марказлашган молиявий манбалар'—1981 йилнинг январь—июнь ойлари маълумотлари)ни Ленин райони 117 процент, Фрунзе райони эса 69 процент бажарди. Ленин райони қурилиш-монтаж ташкилотлари турар-жойни фойдаланишга топшириш етти ойлик планини 109 процент, Фрунзе райони эса қарийб 85 процент бажардилар.

Январь—июль ойлари социалистик мусобақаси якунларини Ленин район партия комитетининг саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа бўлими мудири Ш. ЭШМУҲАМЕДОВ шарҳлайди:

— Икки район саноат корхоналари меҳнаткашлари шонли анъаналарга содиқ қолишиб, умумхалқ байрамини меҳнатда янги зафарлар билан қарши олишга, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 64 йиллигини юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичлари билан нишонлашга қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар.

Жумладан, Ленин районининг 14 цех, бригада коллективи, 2 минг нафар ишчиси, шу йилнинг 7 октябрига қадар йиллик ишлаб чиқариш планини бажаришга аҳд қилди.

Улуғ Октябрнинг 64 йиллиги шарафига бошланган мусобақада электрон-техника заводининг созловчиси— Анвар Муҳамедов бошлиқ бригада пешқадамлик қиляпти.

Йиллик планни муддатидан илгари бажариш мусобақасида Октябрь революцияси номли тепловоз-ремонти заводининг А. Бесчетнов бошлиқ бригадаси карвонбошилик қилмоқда.

«Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасининг З. Тонаторова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси 7 ноябргача йиллик топшириқни бажаришга аҳд қилди. Бу коллективга 31 декабрга қадар планга қўшимча 300 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш имконини беради. Мазкур корхонанинг кенг истеъмол буюмлари цехида меҳнат қилаётган З. Морозова бригадаси қимматли ташаббус билан чиқди. Бу ерда ишлаб чиқариш чиқиндиларидан байрамга аталиб 180 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади.

«Еттилар ташаббуси»га қўшилиб, 1981— 1985 йилларда икки шахсий беш йиллик планни бажаришга аҳд қилганларнинг ўз ишлаб чиқариш графиклари бор. Жумладан, «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмасининг чеварлари Валентина Круглова, Зинаида Лебедева, бичиқчи Садри Эннонов, «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси Валентина Ишкова, бўёқчи Валентина Лошак ва бошқалар умумхалқ байрами арафасида бир ярим йиллик ишлаб чиқариш нормасини бажарганлиги тўғрисида рапорт беришга азму қарор қилдилар.

Шу билан бирга ҳамма мусобақа иштирокчиларини яхши ишлашяпти, деб бўлмайди. Масалан, «Средазэлектораппарат» бирлашмасининг учта бригадаси ўтган ой топшириғини бажаролмади. 1-авторемонт заводининг битта бригадаси, картон-таралари заводининг учта бригадаси ҳам ойлик топшириқни уддалолмади.

Районда ҳали қолоқ цехлар ва участкалар ишлаб чиқариш нормасини бажаролмаётган ишчилар бор. Бунинг сабаблари —ишлаб чиқаришни моддий-техника таъминоти жиҳатидан таъминлаш ёмонлиги, меҳнатни ташкил этишнинг паст даражадалиги, ички резервлардан тўла фойдалана билмаслик кабилар билан изоҳланади.

План-топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ҳар бир иш жойида, бригада ва участкада, цехда ва корхонада имкониятлар мавжуд. Бунинг учун аниқ иш маромини йўлга қўйиш, ишчиларни материал ва хом-ашё билан тўла таъминлаш, мавжуд техникадан оқилона фойдаланиш, маҳоратни ошириш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш зарур.

«1981 йил плани —7 ноябрга!» —мусобақа иштирокчиларининг шиори шундай.

Нон — бебаҳо бойлигимиз
«ТО» жамоатчилик назорати

ИСРОФГАРЧИЛИККА БАРҲАМ БЕРАЙЛИК

НОН САВДОСИДАГИ ЖИДДИЙ НУҚСОНЛАР

Асосий бойлигимиз ҳисобланган нонни харидорларга сифатли қилиб етказиб беришда савдо шахобчалари катта роль ўйнайди. Бу ерда иш қандай ташкил этилганлигида гап кўп. Лекин фактлар шуни кўрсатмоқдаки, бу ишда ҳали ҳам кўнгилдагидек натижаларга эришилаётгани йўқ. Хизмат кўрсатувчи тармоқлар ҳалигача бу асосий ишни яхши тушуниб етганлари йўқ.

Танлаб ололмаймиз

Акмал Икромов райпишчеторгига қарашли 20-магазинга кирган харидорлар сотувчиларга бир хил савол билан мурожаат қилишмоқда:

— Нон қачон бўлади.

— Ҳозир олиб келишлари керак. —дейди сотувчи. —Пештахталарда оби нонлар бор, шундан ола қолинг.

— Ҳа, ҳақиқатан ҳам пештахталарда оби нонлар териб қўйилган. Лекин бу сортдаги нон ҳамма харидорларга ҳам ёқавермайди. Ҳа, айтганча оби нонларнинг сифати ҳам яхши эмас, кўпчилик нонлар куйиб кетган.

— Бугун эрталабдан бери ниёз сотган эдик. Нонга қараш эсимизга келмабди,— дейди ўзини оқламоқчи бўлиб магазин мудири М. Назарова. — Умуман бизда ўн бир хил ассортиментда нон маҳсулотлари бўлади.

Асосий ноз-неъматимиз ҳисобланган нонга бўлган бундай муносабат бизни ажаблантирди. Балки нонни магазинга ўз вақтида олиб келишмагандир. Нега энди магазиндагилар корхоналарга қўнғироқ қилишиб, харидорлар нонларни кутиб туришганлигини хабар қилишмайди? Фактлар шуни кўрсатадики, савдо шахобчаларида харидорларга нонларни ўз вақтида олиб келиш ҳақида қайғуришмаётир.

Шу райпишчеторгга қарашли қўшни 19-магазинида ҳам бўлдик. Бу ерда биринчи сорт нон билан бирга батон сотилар эди. Графикда кўрсатилганига мувофиқ соат 12 гача магазинда тўрт хил ассортиментдаги маҳсулот сотилиши керак.

— 5/3-нон заводидаги ўртоқлар графикка риоя қилишмаётир, —дейди магазин мудири С. Солиҳов. — Улар ҳалигача оби нон олиб келишгани йўқ. Булка-кондитер комбинати эса булочкалар олиб келиши керак эди. Диспетчерга қўнғироқ қилдик. Олиб кетишди, дейишди. Ҳалигача келгани йўқ.

Биз иккала магазинда ҳам бир хил ҳолатни кўрдик. Нега шундай? Балки Акмал Икромов райпишчеторгига қарашли савдо шахобчаларининг бошқаларида ҳам шундайдир? Шуни айтиш керакки, 16, 18, 31-магазинларда ҳам аҳвол яхши эмас. Бу ерда белгиланган ассортиментга риоя қилинмаётир. Сотилаётган нонларнинг сифати паст, сотишда эса қоидага риоя қилинмаётир.

Текширишлар шуни кўрсатдики, Акмал Икромов райпишчеторгида нон савдосига яхши эътибор берилмаётир. Нега энди нон маҳсулотларини етказиб берувчи ташкилотлар билан содир бўладиган келишмовчиликлар ўз вақтида бартараф қилинмайди. «Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмасининг корхоналарига талабчанликни кучайтириб, маҳсулотларни магазинларга ўз вақтида келишини таъминлаш, ассортиментларнинг ҳар хил бўлишига эришиш ва сифатига қатъий риоя қилиш керак. Лекин бу ерда буни унутишмоқда. Шунинг учун ҳам бундай камчиликлар мавжуд.

Савдо шахобчалари объектлари ҳақида ҳам бир-икки оғиз сўз айтишга тўғри келади. Акмал Икромов райпишчеторгига қарашли 31-магазиннинг нон билан савдо қилувчи бўлимини олайлик. Бу ердаги пештахталар эскирган. жиҳозлар эса аллақачон янгилари билан алмаштирилиши зарур. Магазиннинг санитария ҳолати ҳам талабга тўла жавоб бермайди. Яқин ўртада ана шундай магазин бўлмаганлиги учун бу ерда харидорлар ҳамиша гавжум бўлади.

Савдо шахобчаларининг кўриниши ҳамиша намунали бўлиши лозим. Кўринарли жойга корхоналардан келтириладиган маҳсулотлар қай вақтда олиб келиниши ҳақидаги график осилган бўлиши, харидорлар ана шу графикка қараб ўзларига керакли нонларни қайси вақтда чиқиб олишлари мумкинлигини билишлари керак. Бу аҳолининг вақтини тежаш билан бирга, дастурхонига қай вақтда ўзи учун керакли бўлган нонни олиб келиши мумкинлигини таъминлайди.

Ҳисобини билиш керак

Биз бир қатор умумий овқатланиш корхоналарида бўлиб, у ердаги икки хил манзарага дуч келдик. Тошкент пассажир темир йўл вокзалининг станциясини олайлик. Бу ердаги ресторан ҳамиша хўрандалар билан гавжум. Лекин, бебаҳо бойлигимиз бўлган ноннинг исроф бўлишига йўл қўйишмоқда. Столларга хўрандалар хоҳлаганча нон чақиришмоқда. Шунинг учун ҳам идиш-товоқлар ювадиган хонадаги тоғораларда нонлар уюлиб ётибди. Ресторан хизматчилари нонни исроф қилмасдан, меъёрида олиш кераклигини хўрандаларга тушунтиришмайди.

— Ҳеч қиси йўқ. Ортиб қолганини чўчқачилик хўжалигига юборамиз, —деди зал мудири В. Рулеева.

Бу баҳонага ишониш қийин. Чунки, бугунги вазифамиз кўпроқ иқтисод қилишдан иборат. Нон хусусида ҳеч кимни чеклаб бўлмайди. Чунки бунга эҳтиёж йўқ. Гап шундаки, ризқ-рўзимиз бўлган нон, бекорга исроф бўлмасин, деймиз.

Сут комбинатидаги ошхонада ҳам ноннинг исроф бўлишига йўл қўйилмоқда. Хўрандалар истаганча нон олишлари оқибатида столларда бўлак нонлар қолиб кетмоқда. Ошпаз-бригадир М. Неъматуллаевнинг бундай исроф қилинаётганлиги ҳеч қандай ташвишга солмаётир.

«Самарқанд» автостанциясидаги «Дорожное», «Самарқанд», «Наврўз», «Пельменная» каби кафеларда бутунлай бошқача манзарани кўрдик. Бу ерда хўрандалар жуда кўп бўлишади. Умумий овқатланиш корхонаси хизматчилари уларни нонни исроф қилишларига йўл қўйишмаётир.

— Хўрандаларга нонни керакли миқдорда олишлари кераклигини тушунтириш бизнинг бурчимиздир, —дейди Фрунзе район ошхоналар трестига қарашли 8-ошхонанинг директори Қ. Зоиров. — Ёпган нонларни тўртга бўлиб сотамиз. Шундан бир бўлаги берилади. Агарда етмай қолса, марҳамат, яна олиши мумкин. Шунинг учун ҳам бизда нон қолдиқлари йўқ. Баъзан хўрандалар билан тортишувлар бўлиб қолади. Баъзи ҳамшаҳарларимиз: «Нонни сотиб олишга пул тўлаяпманми, қанча олсам ҳақим бор» дейишади. Бундайларга секин-аста тушунтирилиб, ноннинг азизлигини, бу ерда гап пулда эмас, инсон виждони ҳақида эканлиги тушунтирилди.

Биз ана шундай тўқнашувга «Тошкент» автовокзалида ҳам дуч келдик. Йўловчи бутун нонни беришни талаб қиларди. Ана шунда кафенинг ишлаб чиқариш бўлими мудири З. Туробов хотиржамлик билан, бундай қилиш нонни исрофгарчиликка олиб келишлигини оқилона тушунтирди. Хўранда ўз хатосини бўйнига олди.

Албатта биз умумий овқатланиш корхонаси хизматчилари ҳар доим ана шундай тушунтириш ишлари билан шуғулланишлари керак, деёлмаймиз. Бу албатта уларнинг иши эмас. Лекин хўрандалар исрофгарчиликка йўл қўйишаётган экан, уларга албатта нонни исроф қилмаслик ҳақида айтиш керак.

Экспедиторнинг жаҳли чиққанда

Савдо шахобчалари хизматчиларининг асосий вазифаси сифатли нонларни қабул қилиши ҳақида жуда кўп гапирилади. Лекин ҳеч қандай натижа бўлмаётир. Магазинларда харидорлар томонидан ҳеч қачон сотиб олинмайдиган сифатсиз нонларни учратасиз. Нега шундай?

— Сифатсиз нонларни қайтариб кўрингчи. —деди Собир Раҳимов райпишчеторгига қарашли 31-озиқ-овқат магазинининг директори Д. Исаева. — Балога қоласиз.

Магазиндаги пештахталарга тахлаб қўйилган сифатсиз нонлар магазин мудирасининг сўзини тасдиқлади. Харидорлар бундай нонларни сотиб олишмайди. 5-ишлаб чиқариш корхонасига қарашли 3-филиалдан эса бундай яхши пишмаган, куйиб кетган нонлар ҳар доим келади. Бир нонвойнинг ишга совуққонлик билан қараши оқибатида қанчадан-қанча нонлар исроф бўлади.

— Мана шундай куйиб кетган нонларни бизга экспедитор Карим Иброҳимов 507651 — накладной билан олиб келди, — дейди Д. Исаева.— Биз бу нонларни олмаслигимизни айтдик. 3-ишлаб чиқариш корхонасининг 5-филиали вакили эса маҳсулотни қайтариб олиб кетишдан бош тортди. Биз уни мажбур қилолмадик. Агарда экспедитор билан келишиб ишлай олмасанг, эртасига бу нонлардан ҳам ажралиб қолиш ҳеч гап эмас.

Акмал Икромов райпишчеторгидаги 31-магазиннинг мудири А. Шермуҳамедов ҳам экспедиторларнинг ўзбошимчалиги ҳақида шундай деди:

— 6 август куни 3-нон заводининг шофер-экспедитори Х. Қодиров бизга сифатсиз маҳсулот олиб келди. Тўғрисини айтганда, биз ана шу нонни харидорларга сотиш учун уялдик,— деди магазин мудири.

Бошқа магазинларда ҳам худди шунга ўхшаш шикоятларни эшитдик. Наҳотки, «Ташкентхлеб» бирлашмаси раҳбарлари ана шу фактлардан бехабар бўлишса. Бизнингча, хабардорлар. Бўлмаса, нима учун экспедиторлар н и н г бундай ўзбошимчаликларига чора кўрилмайди. Нега энди харидорлар нонсиз ўтиришлари керак?

Ўтказилган рейд шуни кўрсатдики, нон савдосида ҳали жиддий камчиликлар мавжуд. Савдо шахобчаси хизматчилари нон савдосини иккинчи даражали иш деб тушунишмоқда. Кўпчилик магазинларда маҳсулотни сақлаш қоидаларига риоя қилинмайди, санитария нормалари қўпол равишда бузилади. Нон билан савдо қилувчи бўлимларнинг кўпчилиги ремонттталаб. Бундай фактлар билан муроса қилиб бўлмайди. Райпишчеторг, «Ташхлебторг» раҳбарлари маҳсулот етказиб берувчи корхоналар билан узвий алоқада бўлишлари, маҳсулотларни график асосида магазинларга келтириб турилишини таъминлашлари керак. Магазинларда барча турдаги нонларнинг бўлишига ва уларнинг ҳар доим сифатли бўлишига эришиш керак!

Ж. ЖАЛОЛОВ,
«Ташметрострой» трестининг лаҳмчиси.

М. ЖЎРАЕВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг Ички ишлар бошқармаси бўлими бошлиғи.

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ,
А. ХАТАМОВ,
«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг мухбирлари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Ишнинг пировард натижасига қараб ҳақ тўланмоқда

ХАНОЙ. Бу йил социалистик Вьетнамнинг ҳамма районларида қишлоқ хўжалигида меҳнатга, унинг пировард натижасига қараб ҳақ тўлашнинг янги системасини жорий этиш жараёни кенг қулоч ёйди. Вьетнам компартияси марказий комитети секретариатининг махсус қарорида шу нарса кўзда тутилган.

Республика шимолидаги водийлар ва тоғ этаклари районларида ҳозирги вақтда 3.943 кооператив янги системага ўтди. Бу эса барча хўжаликларнинг 82 процентини ташкил қилади. Меҳнатни ташкил этишнинг янги усули жорий этилганлиги, меҳнаткашларнинг моддий манфаатдорлиги ошганлиги туфайли мамлакат шимолида баҳорги шоли ҳосили ўтган йилгидан 220 минг тонна кўп бўлди. Мамлакатнинг мана шу асосий озиқ-овқат экини ҳосили анча ошиб гектаридан ўрта ҳисобда 40—50 центнерга етди. Кўкламги ҳосил натижалари меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги системаси ғоят самарали эканлигини. ВКПнинг ҳамда ВСР ҳукуматининг қишлоқ хўжалиги соҳасидаги янги сиёсати тўғри эканлигини кўрсатди.

ХАЛҚАРО ИЗМИР ЯРМАРКАСИДА

ИЗМИР. Халқаро Измир ярмаркаси 50-марта тантанали вазиятда очилди. Ярмаркада 35 мамлакат ва 850 дан кўпроқ маҳаллий фирма ўз маҳсулотини намойиш қилмоқда. Ярмарка Туркия республикасининг асосчиси К. Отатурк туғилган куннинг юз йиллиги нишонланадиган йилда ўтаётганлиги унга алоҳида байрамона руҳ бағишламоқда. Кўпдан-кўп паннолар ва суратлар, санъат усталарининг томошалари ярмаркага келган кишиларга турк халқининг улуғ фарзанди ҳаёти ва фаолияти тўғрисида ҳикоя қилади.

Совет Иттифоқи халқаро Измир ярмаркасининг анъанавий қатнашчисидир. Совет виставкаси павильонида бу йил икки бўлим намойиш қилинмоқда. Асосий бўлим экспозициясига турли ташқи савдо фирмалари ва бирлашмаларининг бир неча мингта экспонати қўйилган. Экспонатлар орасида металл қирқиш станокларининг энг янги типлари (шундай станокларнинг 19 мингтадан кўпроғи Туркияда муваффақиятли ишлатилмоқда), нусха кўчирувчи-кўпайтирувчи ускуна, насос станциялари, қишлоқ хўжалик машиналари, кемаларнинг асбоб-ускуналари, навигация приборлари бор. Туркияда жуда машҳур бўлган экскаваторлар, автогрейдерлар ва кончилик машина-ускунал а р и мутахассислар н и н г алоҳида эътиборини жалб қилмоқда.

Совет павильонининг иккинчи бўлимида Ўзбекистон ССРнинг фан, техника, медицина, маданият соҳаларида эришган ютуқлари намойиш қилинмоқда. Бу ерда шу республика оғир ва енгил саноати, фармацевтика ва озиқ-овқат саноати маҳсулотлари қўйилган.

Туркия савдо-саноат доираларининг қайд этишича, Совет Иттифоқининг халқаро Измир ярамаркасида доимо иштирок этиши Совет—Туркия савдо-иқтисодий муносабатларини ривожлантиришга ёрдам бермоқда ва иккала халқ ўртасидаги яхши қўшничилик муҳитини мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

ҲАР БИР УЙДА РАДИО БЎЛАДИ

МАПУТУ. Радио Мозамбикнинг энг олис бурчакларига ҳам тобора кенг кўламда кириб бормоқда. Мустамлакачилик даврида у ердаги кишилар ички ва халқаро ҳаётдаги воқеалардан батамом ажралган ҳолда яшар эдилар. 1980 йилда мозамбикликлар 201 мингта радиоприёмникдан фойдаланган эдилар. «Ана шу радиоприёмникларни бирлашган майда корхоналар негизида ГДРнинг ёрдами билан Мапутуда ташкил этилган давлат заводи ишлаб чиқармоқда. Ана шу корхоналарнинг эгалари мамлакатдан қочиб кетишган эди. Завод қувватларидан тўлиқ фойдаланган тақдирда у йилига 120 мингта радиоприёмник ишлаб чиқара олади. 1985 йилга бориб, мамлакатда ҳар тўрт оиланинг бири мамлакатнинг ўзида ишлаб чиқарилган радиоприёмникка эга бўлади.

СОЛИҚ ТЎЛОВЧИЛАР ҲИСОБИГА

ВАШИНГТОН. Пентагон АҚШ денгиз пиёда аскарлари корпусини замонавий қуроллар билан таъминлаш тўғрисида янги программани ишлаб чиқди. Бу программа доирасида, — деб хабар беради «Бальтимор сан» газетаси, ҳарбий маъмурият денгиз пиёда аскарлари бўлинмаларини таъминлаш учун 336 та янги тик (вертикал) кўтариладиган ва қўнадиган қирувчи самолётларни сотиб олишни планлаштирмоқда.

Бундай самолётнинг нархи 27 миллион доллардан кўпдир. Бу самолётларни сотиб олиш борасидаги бутун программани амалга ошириш эса америкалик солиқ тўловчиларга катта маблағга—9,1 миллиард долларга тушади. Пентагоннинг асосий пудратчиларидан бири бўлмиш «Макдоннелл-дуглас» корпорацияси бу самолётларни ясашга буюртма олди.

ФОЛЬКЛОР ФЕСТИВАЛИ

КОНФОЛАН. (Шаранта департаменти). Франциянинг мана шу шаҳрида «Халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун» шиори остида анъанавий XXIV халқаро фольклор фестивали бўлиб ўтди. Бу йил 14 мамлакат, шу жумладан Франция, СССР, ГФР, Болгария, Польша, Мексика, Шри Ланка, Эквадордан келган бадиий ҳаваскорлик ансамбллари халқ ашула ва рақсларини ижро этдилар. Совет Иттифоқидан Доғистон АССР фольклор ансамбли вакил бўлиб келди.

Конфоландаги фестиваль Совет артистларининг Францияда зўр муваффақият билан ўтган гастроллари билан якунланди. Совет артистлари мамлакатда бўлган бир ой мобайнида уларнинг концертларини француз томошабинлари ва чет эллик туристлардан жами 80 минг киши келиб кўрди.

Совет Иттифоқи Конфоландаги халқаро фольклор кўригининг анъанавий қатнашчиси эканлигидан биз ғоят хурсандмиз ва бу билан фахрланамиз, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда фестиваль директори Анри Курсаже.

АҚШ. Пентагонлик стратеглар денгизлардаги ўз мавқеларини мустаҳкамлаш ниятида янгидан-янги ҳарбий кемалар ва сув ости кемаларини яратиш билан бир қаторда бундан 38 йил муқаддам қурилган тўрт линкорни модернизация қилиш ниятидалар. Ушбу жанговар кемалар шу жумладан, иккинчи жаҳон урушининг ветерани «Айова» линкори (суратда) тўла қайта жиҳозланиб, 400 та қанотли ракета билан қуроллантирилади. «Айова» кемасидан ҳозирда тезкорлик билан вужудга келтирилаётган «тез ҳаракат қилиш кучлари» составида Форс кўрфази районида фойдаланиш мўлжалланмоқда.

Камера пресс— ТАСС фотоси.

МАКТАБЛАРДА КАШАНДАЛИК

ВАШИНГТОН. Америка мактабларида жоҳиллик авж олиб кетди. Миллий маориф уюшмасининг маълумотларига кўра, ҳозирги вақтда мактабларда кўрилаётган зарар йилига 6 миллион доллардан ҳам ошиб кетмоқда. Бу эса 70-йилларнинг бошидагига нисбатан уч баравар кўп демакдир. Ўқув кабинетларини тунаш, тўс-тўполон қилиш, ҳатто ўт қўйишлар ҳозирги вақтда америка мактабларига хос хусусиятга айланиб бормоқда.

Мактаб маъмурияти вакилларининг фикрича, мактаб ўқувчилари орасида қора дори ва алкоголь истеъмол қилиш кенг тарқалиб кетганлиги жоҳилликнинг асосий сабабидир.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

ШИФОКОР ҚАБУЛИДА

ЮҚУМЛИ ИЧАК КАСАЛЛИГИ

Ўткир юқумли ичак касалликларига қорин тифи, паратиф А, паратиф В ва бошқалар киради. Бу касалликлар ҳозирги вақтда турли давлатларда, жумладан: Европа давлатларидан — Италия, Югославия, Греция, Испания, Жанубий Америка ва Африка давлатларида кенг тарқалган. Совет Иттифоқида эса бу касалликлар нисбатан камроқ учрайди.

Қорин тифи каби касалликларнинг келиб чиқишида касаллик манбаи бўлиб беморлар ёки бактерия ташувчилар ҳисобланади. В паратифи касаллигида эса улардан ташқари уй ҳайвонлари ва паррандалар ҳам касаллик манбаи бўладилар. Касаллик қўзғатувчи микроблар қорин тифи ва паратиф билан оғриган беморлардан пешоб, нажас орқали ташқи муҳитга ажралиб, кийим-кечак, идиш-товоқларни зарарлантиради. Шунингдек, бу микроблар сув ҳавзаларини, сув ва гўшт маҳсулотларини ҳам зарарлантириб, касаллик чақиришга сабабчи бўлади.

Олимлар томонидан шу нарса аниқланганки, қорин тифи ва паратиф касаллиги билан оғриган беморнинг атрофдагилар учун эпидемиологик хавфи бор. Шунингдек, касалликнинг тарқалишида соғлом бактерия ташувчилар ҳам сабаб бўлади. Касалланган беморларда микроблар кишининг ўт халтачасида ва ўт йўлларида кўп муддат сақланиши натижасида бу беморлар соғайганларидан сўнг ҳам бир неча ойдан бир неча йилларгача бактерия ташувчи бўлиб қолишлари мумкин.

Касалликнинг келиб чиқишига шахсий гигиена қоидаларига риоя қилмаслик, озиқ-овқат маҳсулотларини ювилмаган ҳолда истеъмол қилиш, сут ва гўшт маҳсулотларини қайнатилмаган ёки яхши пиширилмаган ҳолда ейиш, пашшаларнинг кўпайиши кабилар асосий сабабчи бўлади. Бемор ёки бактерия ташувчиларнинг чиқиндилари ташқи муҳитни ифлослантириши, сув ва сув ҳавзаларининг зарарланиши бу касалликнинг эпидемия, яъни омавий тус олишига сабаб бўлади.

Қорин тифи ва паратиф таёқчалари турли хил овқат моддалари билан киши организмига тушгандан то касалликнинг белгиларини келтириб чиқаргунча ўтган давр яширин ёки инкубацион давр деб аталади. Бу давр қорин тифида ўртача 10 — 14 кунга, паратиф касаллигида 7— 14 кунга тенгдир. Яширин давр давомида кишида ҳеч қандай касаллик аломатлари бўлмайди, лекин бу даврнинг охирларида қувватсизлик, қўл ва оёкларнинг қақшаб оғриши, бош оғриғи, иштаҳанинг йўқолиши, уйқусизлик аломатлари юзага кела бошлайди. Касаллик аломатлари кун ва соат сайин ривожланиб, беморларда ҳароратнинг кўтарилиши, қувватсизликнинг кучайиши, иштаҳанинг бутунлай йўқолиши, тилни карахт босиши, кечалари ҳароратнинг янада кўтарилиши, алахлаш белгилари юзага кела бошлайди, қувватсизлик натижасида бемор ётиб қолади. Бу пайтда беморда атрофдагиларга нисбатан бефарқлик, бутунлай мадорсизлик, ҳароратнинг 39 —40 даражагача кўтарилиши, интиксикация белгиларининг кучайиши, касалликнинг 7—8-кунлари эса қўлда ва қоринда майда тошмаларнинг пайдо бўлиши характерлидир. Шу сабабли касалликнинг дастлабки кунларида ёк уйга врачни чақириш, тегишли анализ топшириб, касалхона шароитида врач назоратида бўлиш талаб қилинади. Касаллик ўртача ҳисобда 4—5 ҳафта давом этади, паратиф касаллиги эса қорин тифига нисбатан бир мунча енгилроқ ва қисқароқ муддатда давом этиши мумкин.

Бемор ўз вақтида касалхонага ёткизилиб, тегишли парҳезга риоя қилмаса, турли хил кўнгилсиз асоратлар рўёбга келади. Улардан энг ёмони — ичакдан қон кетишидир, ичакнинг ёрилиши, бош миянинг яллиғланиши, ўпка яллиғланиши, ички органларнинг йиринглаиши, шамоллаш ва бошқалар. Баъзан қорин тифида касаллик билинар-билинмас ёки атипик ҳолда кечиши мумкин, бу ҳолларда юқорида қайд этилган асоратлар кўпроқ учрайди.

Шуни ҳам эслатиб ўтиш керакки, қорин тифи ёш болаларда дастлабки кунларданоқ ўткир ва тўсатдан бошланиб, юқори ҳарорат, кучли интиксикация, қусиш, ич кетиш белгилари билан кечиб, 3—4 кундан кейин эса ҳарорат бир оз пасаяди. Касаллик қарияларда ва ҳомиладор аёлларда бир мунча оғирроқ кечади, шу сабабли беморларни мутахассислар назоратида ва шифохона шароитида даволаш мақсадга мувофиқдир.

Ҳозирги вақтда касалликка йўл қўймаслик ва унинг олдини олиш учун ҳамма шароитлар мавжуддир. Ҳарорати чиқадиган беморларнинг қорин тифи ва паратиф касалликлари текширилади ва улар дарҳол касалхонага ёткизилиб, бемор билан бевосита алоқада бўлган шахслар амбулатория шароитида назорат қилинади. Бемор касалхонага ёткизилгач, у бўлган хоналар махсус эритма билан дезинфекциланади. Бемор касалхонадан чиққандан сўнг, поликлиника шароитида икки йил мобайнида кузатилиб турилади ва вақти-вақти билан бактериологик назоратдан ўтказилади.

Касалликнинг олдини олиш учун умумий санитария қоидаларига риоя қилиш муҳим роль тутади. Аввало сув манбаларини бемор чиқиндилари билан ифлослантирмаслик чоралари кўрилади. Бу мақсадда аҳолини сифатли водопровод суви билан таъминлаш, водопровод бўлмаган жойларда истеъмол қилинадиган сувни қайнатилган ҳолда фойдаланиш, қудуқ, ер ости, булоқ сувларининг атрофида молхона, ахлатхоналарни жойлаштирмасликка, қудуқдан сув олганда алоҳида махсус челаклардан фойдаланишга аҳамият бериш керак. Болаларни ёшликданоқ қайнатилган сувдан фойдаланишга, қўлни тез-тез совунлаб ювиб туришга ўргатиш, ҳўл меваларни албатта қайнаган сувда чайиб ейиш, уй-жойларни озода тутиш, сув ҳавзаларини ифлослантирмаслик асосий профилактика чоралари бўлиб ҳисобланади.

Шунингдек, умумий овқатланиш объектларини тегишли санитария ҳолатида тутиш, мол фермаларида, сут қабул қилинадиган пунктларда, сут маҳсулотларини тайёрловчи корхоналарда, қушхоналарда, озиқ-овқат магазинларида, болалар боғчаларида санитария қоидаларига қатъий риоя қилмоқлик даркор! Кўкатларни, меваларни истеъмол қилишдан олдин албатта қайнатилган сувда чайиш керак!

Умумий овқатланиш корхоналарида ишловчи шахсларни медицина кўригидан ўтгандан сўнг, тегишли бактериологик текширишдан кейингина ишга жалб қилмоқ даркор.

Умумий ва шахсий гигиена ва санитария қоидаларига риоя қилиш билан бир қаторда, иш ва турар-жойларни озода сақлаш, ахлатларнинг йиғилиб қолишига йўл қўймаслик, пашшаларга қарши курашиш, мактаб ва ўқув юртларида ободончилик ишларини олиб бориш, дала шийпонларини тоза тутиш мақсадга мувофиқдир.

Умумий овқатланиш муассасаларига ва сув ҳавзаларига ишга киришдан олдин тегишли медицина ва бактериологик кўрикдан ўтиш, системали равишда врач назоратида бўлиш — бактерия ташувчиликка қарши курашнинг муҳим омилидир.

Қорин тифи ва паратиф касалликларининг олдини олишда эмлаш катта аҳамиятга эга. Касаллик асосан ёз ва куз фаслларида кўпроқ учраганлиги сабабли, аксарияти қурувчилар, студентлар, озиқ-овқат саноати ходимлари, дала меҳнаткашлари, болалар ва медицина ходимлари, сут ва гўшт саноати ходимлари касалликка қарши эмланади. Эмлаш мақсадида тиривакцина, центавакцина ва поливакциналар кенг қўлланилади. Бу вакциналар бир йўлакай қорин тифи, А ва В паратифи касалликларининг олдини олишда ижобий натижа беради.

Шундай қилиб, юқумли ичак касалликларининг олдини олиш бутун жамоат иши бўлибгина қолмай, балки ҳар бир кишининг шахсий бурчи бўлиб ҳисобланади.

К. ЖАЛИЛОВ,

Ўзбекистон эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий-текшириш институтининг илмий ишлар бўйича директор ўринбосари, медицина фанлари доктори.

СТУДЕНТЛАР ҲАМКОРЛИГИ

Тошкент Давлат педагогика ва медицина институтлари шунингдек биродарлашган шаҳар — Болгариянинг Хасково шаҳри маданий-оқартув ходимлари институти коллективлари бир неча йиллардан буён дўстона алоқалар боғлаб келишяпти. Анъанага кўра, мана уч йилдирки, олий ўқув юртлари ўзаро студентлар қурилиш отрядларини бир-бирларига юбормоқдалар. Институтларнинг ёш вакиллари Хасковода ҳам, Тошкентда ҳам муҳим объектлар қурилишида актив қатнашишяпти. Улар яхши ишлабгина қолмай, яхши дам ҳам олмоқдалар. Музейларга боришяпти, тарихий ёдгорликларни бориб кўрмоқдалар.

Дам олиш чоғида интернационал отрядда Болгария Халқ Республикасининг 1300 йиллигига бағишланган дўстлик кечаси ўтказишга қизғин тайёргарлик кўриляпти.

Л. РАЗУВАЕВА.

Янко Найденов фотоси.

• *Ватанпарварлар тарбияланмоқда*

Изланиш давом этади

Фрунзе район ҳарбий комиссариатининг ходимлари район меҳнаткашларини ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш борасида муҳим тадбирларни амалга оширишяпти. Бу иш айниқса чақирилув ёшидаги ўсмирлар орасида яхши йўлга қўйилган.

КПСС XXVI съезди қарорлари ва ҳужжатларини тушунтириш бўйича жуда кўп тадбирлар амалга оширилмоқда. Район ҳарбий комиссариатининг офицерлари саноат корхоналари, олий ўқув юртлари, ташкилот ва муассасаларда бўлишиб, агитация-пропаганда ишларини амалга оширмоқдалар. Жумладан, запасдаги полковник Г. Бойко шу йилнинг ўтган даври мобайнида бир неча бор ёшларнинг олдида сўзга чиқиб, съезд қарорларининг моҳиятини тушунтириб берди.

Районда «Бўлажак жангчи университети» мунтазам ишлаб турибди. Ҳар йили бу университетни 400 дан зиёд ўсмир битирмоқда. Ўнинчи синфнинг ўқувчилари ва райондаги ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари бу университетда ҳарбий санъат сирларини мукаммал ўрганишяпти. Пойафзалчилар маданият саройида иш олиб бораётган бу университетга район ҳарбий комиссари, подполковник А. Назирхонов ректорлик қилмоқда.

— Машғулотлар ҳар ойда белгиланган муддатда, мазмунли ўтказиляпти, — дейди район ҳарбий комиссари, подполковник А. Назирхонов. — Машғулотларнинг темалари хилма-хил. Бу ерда Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, ишлаб чиқариш илғорлари, олий ҳарбий ўқув юртларини битираётган офицерлар, ҳарбий билим юртларининг курсантлари билан учрашувлар ўтказилмоқда. Ҳар бир машғулот сўнггида тингловчиларга Армия ва Флотнинг ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи кинофильмлар кўрсатиляпти.

«Бўлажак жангчи» университетининг тингловчилари ҳарбий қисмларга ва В. И. Ленин номидаги Тошкент олий умумқўшин командирлари билим юртига боришиб, жангчилар ва курсантларнинг ҳаёти, амалга ошираётган ишлари билан яқиндан танишмоқдалар. Бу тадбирлар тингловчиларда яхши таассурот қолдирмоқда. Шуни ҳам айтиш керакки, «Бўлажак жангчи» университетининг ўқитувчилари тарбия ишларида катта тажрибага эга бўлган кишилардир. Уларнинг қаторида истеъфодаги полковник, тарих фанлари кандидати К. Зайнуллин, истеъфодаги майор, учувчи А. Эшонқулов, запасдагилар подполковник И. Исонников, подполковник Ю. Артемьев, майор Г. Маляренко ва бошқалар бор.

Чиндан ҳам кўплаб саноат корхоналари, олий ўқув юртлари, қурилиш ташкилотлари, муассасаларда ҳарбий-ватанпарварлик ишлари юқори савияда олиб борилмоқда. Ёшларга ҳарбий санъат сирларини мукаммал ўргатаётган ташкилотлар қаторига Тошкент тўқимачилик комбинати, «Таштекстильмаш» заводи, пойафзал ишлаб чиқариш бирлашмаси, 1-ёғочни қайта ишлаш заводи, 91-ўрта мактабни киритиш мумкин. Бу жойларда олиб борилаётган машғулотлар ва тушунтириш ишлари кутилган натижани бермоқда.

Ёшларда офицерликка ва ҳарбий санъатга бўлган қизиқиш ортиб боряпти. Бунга қуйидаги мисолни келтириш мумкин. 100-ўрта мактабнинг етти нафар битирувчиси ҳарбий ўқув юртларига ҳужжат топширди. 91-мактабнинг ўн битирувчиси, 48-мактабнинг беш битирувчиси ҳам офицер бўлиш ниятида ҳарбий билим юртларига имтиҳон топшириш учун жўнаб кетишди.

Барча ўқув юртлари, саноат корхоналарида зарур жиҳозлар билан безатилган ўқув базаси, хоналар, жанговар ва шон-шуҳрат бурчаклари бор. Шу боисдан ҳам ҳарбий-ватанпарварлик ишлари юқори савияда ўтказилмоқда. Мактаб ўқувчилари ҳарбий билим юртларининг курсантлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатишган. Улар хат орқали билим юртининг ҳаёти, мактабни битириб кетган ва ҳозир ҳарбий санъат сирларини ўрганаётган кишиларнинг тақдири билан танишиб боришмоқда. Ҳар бир мактабда шу мактабни битириб, ҳозир ҳарбий санъат сирларини ўрганаётган ёшларнинг суратлари қўйилган стенд бор. Ҳозирги кунда В. Сенин, Р. Саитов, И. Балакиров, В. Добринин, А. Ғуломов, О. Жигунов, Э. Бахтиёровлар жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочилари ҳисобланишади. Улар замонавий ҳарбий техника сирларини ўрганишда, топшириқларни ўз вақтида, аниқ бажаришда ибрат кўрсатишмоқда.

Райондаги чақирилув ёшида бўлган жуда кўп ўсмирлар ДОСААФ қошида ташкил этилган махсус курсларда ҳарбий ихтисосликларнинг сирларини ўрганишмоқда. Айниқса, радио техниклар тайёрлашда яхши натижаларга эришилмоқда. Амалга оширилаётган бу тадбирларнинг ҳаммаси чақирилув ёшидаги ўсмирларни ҳарбий хизматга пухта тайёргарлик кўришларига ёрдам бермоқда.

Кўзда тутилган асосий мақсад ёшларни социалистик Ватаннинг ҳақиқий ҳимоячилари қилиб тайёрлашдир. Шу туфайли район ҳарбий комиссариатининг ходимлари бошқа жамоат ташкилотларининг вакиллари билан ҳамкорликда ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тайёрлаш ишларини янада жонлантиришнинг янги формаларини топиш устида изланишни давом эттирмоқдалар.

Д. ХОЛМИРЗАЕВ.

ГАЗЕТХОН ИЛТИМОСИ

НОХУШ ДАРД

Ҳурматли редакция! Дардимни баён этишга тўғри келади: мен иттифоқо ширинлик есам, картошкали овқатни тановвул этсам, чой ичсам жиғилдоним қайнаб азоб беради. Бирорта овқат ейдиган бўлсам ҳадикда бўламан. Шундан ҳоли бўлишнинг иложи топилармикан?

Ҳамид ИБОДАТОВ.

Тошкентнинг 3-Қорасув массиви, 1-уй, 17-квартирасида истиқомат қилувчи.

Айтайлик, «чўзма лағмон» деганда, аксарият кишиларнинг лаблари чўччайиб, оғизларига чучук сув келиб овқат келадиган тарафга илтижо билан боқишади. Аксинча баъзилар хамирли овқатнинг номини эшитган замон «уҳ» деб, дастурхоннинг попугини бураб ўтиришга мажбур бўладилар ёҳуд бошқа бир таом билан ҳузурбанд бўлишни маъқул кўрадилар. Хўш, нега? Чунки айрим кишиларга, айниқса хамирли овқатлар ботмайди, уларнинг аксарияти овқат зарда қилишидан нолийдилар.

Зарда, жиғилдон қайнаши, уни баъзан «какрамаза» деб атаймиз. Ҳақиқатан ҳам у кишини анчагина қийнайдиган, иштаҳа йўлига ғов бўлиб, табиатни хира қиладиган дардлардан ҳисобланади.

Одатда зарда қайнаганда тўш атрофи, кекирдак-ҳалқум атрофида ачишиш ҳисси, заққум-какра таъми билан кишини безовта қилади. Зарда, асосан ҳалқум-қизилўнгач томонига ошқозондаги маҳсулотларнинг кўпчиб ташланиши натижасида ҳосил бўлади. Кўпинча меъданинг нордон шираси меъёрдан зиёд бўлганида, баъзан меъда шираси меъёрида, ҳатто баъзан ширанинг камлигида ҳам содир бўлиши мумкин. Манбаларга қараганда, ошқозонда озиқа моддалари туриб, силжимай қолиши натижасида ҳам содир бўлиши мумкин.

Зарда асосан гастрит-меъда шиллиқ пардасининг яллиғланишида, ўн икки бармоқли ичакнинг зарарланиши, ўт пуфагининг яллиғланиши (холецистит) ҳасталиклари ва айниқса меъданинг неврози, шунингдек қизилўнгач шиллиқ пардаларининг ниҳоятда таъсирчанлигидан содир бўлиши мумкин. Зарда айрим кишиларда маълум бир овқат турида, жумладан ёғли гўшт, ширинликлар, хамирли таомлар, тузли, нордон (лимон) ва бошқа маҳсулотларни истеъмол қилинганида қўзғайди.

Зардани бепарволик ҳасталиги деганимизча бор. Жиғилдон қайнашини кетказиш учун аввало унга сабабчи бўлган касалликни даволаш лозим бўлади. Яъни ошқозон ва ўн икки бармоқли ичак иллатларидан ҳоли бўлмай туриб, зардага эм бўладиган муолажани қидиришдан фойда йўқ. Бунинг учун тегишли мутахассис-шифокорларга мурожаат қилиб, кишини ойдин текширувдан ўтмоғи даркор.

Кези келганида, зарда тутганида фақат вақтинчалик тапбосди амалларини кўрсатиб ўтиш лозим бўлади.

Мабодо касалнинг зардаси меъда ширасининг зиёдалиги билан боғлиқ бўлса, у ҳолда, зарда хуружи қилган дамларда покиза қилиб ювилган мирзои сабзидан, кувраk карам, бодринг каби неъматларни ейиш лозим бўлади. Бу борада ишқорий муҳит туғдирадиган минерал сувларни ичиш, минерал сувларидан фойдаланиш вақтинчалик ижобий натижаларини намоён этади.

Шуни айтиш керакки, баъзи бир ўртоқлар зарданинг кучини кесиш мақсадида содадан фойдаланишга ошиқадилар. Бундай кўр-кўрона муолажа «қош қўяман деб кўз чиқариш» билан баробар. Чунки бод-бод истеъмол қилинаётган сода меъда ширасидаги жавҳарлик муҳит билан реакцияга киришиб, мўътадиллик ҳосил қилиши билан бирга инсоннинг нозик меъда аппаратининг фаолиятига салбий таъсир қилувчи зарба берадики, кейинчалик, зарда билан озорланиб юрган киши бошқа хавфли хасталикларга мубтало бўлиб қолганини ўзи ҳам билмай қолади.

Ўрни келганида муҳтарам оқшомхонларимизга шу нарсани айтиб ўтиш керакки, ўрта осиёликлар, шу жумладан ўзбеклар ичида чойни «қатоп» қилиб, қиёмга айлантириб ичадиган кишиларнинг сони сийрак эмас. Аччиқ чой, тиббиёт олами шундан воқифки, ўзида салмоқли миқдорда буруштирувчи ва ошловчи модда сақлайди. Мана шу омил кишининг нозик аъзоларидан бўлган меъда «устахонаси»га салбий таъсирини кўрсатиб, жиғилдон қайнаши каби нохуш дардга боғлаб қўйиши мумкинлиги воқеликдан йироқ эмас.

Мабодо зарда ўт йўли касалликлари билан боғлиқ бўлса, уни эпақага келтиришда фақатгина тегишли мутахассис-шифокорларимиз жонга оро беришлари мумкин.

М. НАБИЕВ,

доришунос, Ўзбекистон санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими.

«Бу қизиқ»

Йигирма секунддан сўнгги қариялар

Агар фотоаппарат компьютерга уланса нима юз беради? Нью-йорклик икки фотограф бу вазифани синаб кўрдилар, натижада уларнинг мижозлари келгусидаги қиёфаларини кўриш имкониятига эга бўлишлари аён бўлди.

Суратга олиш процесси одатдагидек, лекин мижознинг хоҳишига мувофиқ компьютерда маълум кнопка босилади. Ҳисоблаш машинаси 20 секунддан сўнг хотирасига жойланган ахборотлар асосида ҳозиргина гавдаланган мижоз образининг қариш процессидан кейинги юз қисми тасвирининг тайёр суратини акс эттиради. Шундай йўл билан, мижозлар ўзларининг 10, 20 ёки 30 йилдан кейинги қиёфалари қай кўринишда бўлишлигини билиб олишлари мумкин.

● ШИНГИЛ МАСЛАҲАТ

Оёғингиз терласа...

Агар оёғингиз терлайдиган бўлса, ундаги ҳидни ва терлашни йўқотиш учун солицил кислотасининг бир қисми, борний кислотанинг уч қисми ва талкнинг 20 та қисмини олиб, уччаласини яхшилаб аралаштирасиз, кейин уни тоза, ювилган, қуритилган оёғингизга сурасиз. Тоза пайпоқ ва носкингизни ичига ўша порошокдан сепиб қўясиз. Оёғингизни кун ора совунлаб, тозалаб ювиб турсангиз ҳам фойдаси бор.

Терлашни кетказишнинг яна бир усулларининг бири [illegible] формалин [illegible] сурсангиз ҳам бўлади. [illegible] бир бўлагига юз томчи сув аралаштирилади, [illegible]

Меҳнаткашлар соғлиғини муҳофаза қилишдан ортиқ бахт йўқ. Собир Раҳимов районида шифокорларнинг бу борада ўтказаётган конкурслари яхши анъанага айланган. Яқинда 4-тери-таносил касалликлари диспансерида бўлган медик ҳамширалар конкурси ғоят қизиқарли бўлди. Бунда И. Ергашева, Л. Хусанова ва В. Одиловалар ғолиб чиқишди.

Ҳ. Шодиев фотоси.

• *Экран янгиликлари*

БЕРИНГ ҲАҚИДА ФИЛЬМ

Москва ҳужжатли фильм усталари Охота денгизи соҳилларида суратга ола бошладилар. Бу фильм машҳур шимол тадқиқотчиси Командор Берингнинг ҳаёти ва ижодига бағишланади. Денгиз сайёҳи туғилган кунининг 300 йиллигига бағишланган бу картина Витус Берингнинг машҳур юришлари ҳикоя қилади, Камчатка ва Командор оролларининг тарихи ҳамда ҳозирги куни билан таништиради.

(ТАСС).

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

К. УМАРОВ: Улуғ Ватан урушининг I группа инвалидиман. Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги қошидаги ВТЭК хулосасига кўра менга бепул «Запорожец» автомашинаси берилмас экан. Шу тўғрими?

Жавоб: Улуғ Ватан уруши инвалидларига қўлда бошқариладиган «Запорожец» автомашинаси СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва СССР Давлат план комитети томонидан тасдиқланган рўйхатга мувофиқ берилади. Бунда ВТЭК собиқ жангчи оёғининг инвалидлик (кесилган, қийшайиб ёки калта бўлиб қолганлик) даражасига қараб хулоса чиқаради. Демак, Сизнинг инвалидлик даражангиз учун бепул «Запорожец» автомашинаси бериш рўйхатда қайд этилмаган.

* * *

М. ҲАЙДАРОВ: Маҳаллий аҳамиятга эга бўлган пенсионерларга қандай имтиёзлар берилган? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Маҳаллий аҳамиятга молик бўлган пенсионерлар ва уларнинг бирга яшайдиган оила аъзоларига квартира ҳақини ҳамда иситиш, водопровод, газ ва электр энергиясидан фойдаланганлик каби коммунал хизмати учун тўланадиган ҳақнинг 50 процентини чегириб ташланади.

Бундай пенсионерларга дори-дармонлар белгиланган баҳонинг 80 процентини ҳажмида берилади. Қўшимча равишда 15 квадрат-метр квартира олишлари мумкин. Ўттиз йиллик партия стажига эга бўлсалар йилига бир марта Иттифоқ бўйлаб темир йўлда текинга бориб-келишлари мумкин. Шунингдек, шаҳар транспортида бепул юриш ҳуқуқига эгалар.

* * *

Н. МАҲМУДОВ: Укамнинг уй-жойида тўрт йилдан буён на ўзи, на хотин-болалари туради. Еридан ҳам ҳеч ким фойдаланмайди. Лекин ҳар йили ердан, уй-жойдан фойдаланганлик учун солиқни ака сифатида мендан тўлашимни талаб қилишади. Шу тўғрими?

Жавоб: Иморатдан, ердан фойдаланганлик учун солиқ жой эгасининг номига юборилади ва ўша кишидан талаб қилинади. Агар уй-жой ва ҳовли эгаси узоқ муддат бу ерда турмаса ва улардан ҳеч ким фойдаланмаса, у ҳолда район молия бўлимининг инспектори бу ҳақда район ижроия комитетига хабар қилиши керак. Район ижроия комитети шу жойдан вақтинча фойдаланиш учун бошқа бирон-бир кишининг номига қарор чиқаради. Уй-жой эгаси қайтиб келгач, вақтинча фойдаланиб турган киши уй-жойни унга бўшатиб беради.

* * *

Л. ШАМСИЕВА: Пенсияга чиқишим учун 1— 1,5 йил иш стажи етмаяпти. Улуғ Ватан уруши йилларида ишлаган жойим — район госстрахи тарқатиб юборилган, район номи ҳам ўзгарган. Эски меҳнат стажимни қандай тиклашим мумкин?

Жавоб: Ҳар бир ишчи ва хизматчи бошқа ишга ўтишда олдинги иш жойидан справка олиши керак. Олдинги иш жойи бирлаштирилган ёки тарқатиб юборилган тақдирда, [illegible] ерда ҳужжатлар сақланади. Давлат страхованиесининг бўлимлари [illegible] Советлари [illegible] жойлашган. У ердан соҳа бўйича ҳужжатни топиш мумкин.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ҒЎЗАПОЯДАН ҚОҒОЗ

Қарағай, қайин, кедр ўрнига ингичка ғўзапоя олинди. Ундан ишлаб чиқариш шароитларида бир партия картон ва қоғоз тайёрланди. Булар аввал, Тошкент пахта целлюлозаси химияси ва технологияси илмий-тадқиқот институтида ҳосил қилинди. Бу ерда ғўзапоялардан ёғоч ўрнида фойдаланиш комплекс программаси ишлаб чиқилди. Сиповка олимлари бу хом ашёдан одатдаги технология бўйича ўров қоғози, ёзув қоғози, картон олиш мумкин деган фикрларни тасдиқлади. Братск ўрмон саноат комплексининг коллективи бу илмий ютуқни ишлаб чиқаришга [illegible] кўмакчи бўлди. Шундай қилиб, олинган маҳсулот стандартларга тамомила мувофиқ келади.

Янги усулда хом ашёнинг [illegible] ва арзонлиги унинг [illegible]. Ёғочга нисбатан ғўзапояни тайёрлаш анча осон. Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш институти ҳамда пахтачилик машиналарини яратиш билан шуғулланувчи бош махсус конструкторлик бюроси биргаликда [illegible] мослама тракторга уланади ва бир соатда 4,5 тонна ғўзапояни [illegible] 2 минг килограмм [illegible] мумкин. Ёғоч олиш учун дарахт [illegible] тайёр бериши мумкин. Республика далаларида [illegible] 15 миллион куб-метр ёғоч ўрнини боса оладиган [illegible]. Ғўзапоядан қоғоз ва картонгина эмас, [illegible] ҳам тайёрлаш мумкин.

(ЎзТАГ).

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 26/VIII да **Ўн учинчи ранс.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Янги программа.** «АРЕНАДА МОСКВАЛИКЛАР».

КИНО

26 АВГУСТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ОРЗУ ҚИЛМОҚ КЕРАК» — **Қозоғистон.**

«ЕЗ ҲАМ КЕЛДИ» —**Восток.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОҚ ҚАРҒА» — **Восток** (жуфт соатларда). **Дружба** (тоқ соатларда).

«СЕВГИ ҲАҚИДА УЧ БОРА» — **К. Ерматов номли** (жуфт соатларда), **Қозоғистон** (жуфт соатларда).

«О, СПОРТ, СЕН БИР ОЛАМСАН» **Нукус** (18.30, 20.45), **Москва** (20.30).

«ҚАЕРДАСАН, СЕВГИ?» —**Янгиобод** (17, 19, 21.00), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда).

«АЛВАСТИ»ГА ҚОПҚОН ҚУЙМАНГ» **Тинчлик** (жуфт соатларда).

27 АВГУСТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ОРЗУ ҚИЛМОҚ КЕРАК» — **Қозоғистон.**

«ЕЗ ҲАМ КЕЛДИ» —**Восток.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОҚ ҚАРҒА» — **Восток** (жуфт соатларда), **Дружба** (тоқ соатларда).

«СЕВГИ ҲАҚИДА УЧ БОРА» — **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда), **Дружба** (тоқ соатларда), **Қозоғистон** (жуфт соатларда).

«О, СПОРТ, СЕН БИР ОЛАМСАН» **Нукус** (11, 13.30 16, 18.30, 20.45), **Москва** (11, 14, 17, 20.30).

«ҚАЕРДАСАН, СЕВГИ?» —**Янгиобод** (15, 17, 19, 21.00), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда).

«АЛВАСТИ»ГА ҚОПҚОН ҚУЙМАНГ» **Тинчлик** (жуфт соатларда).

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ Ю. А. ГАГАРИН НОМЛИ 98-МАКТАБ-ИНТЕРНАТ

Ўзбек тилида ўқиш учун биринчи синфга

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мактаб-интернатга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: мактаб директори номига ариза, боланинг туғилганлиги ҳақидаги гувоҳномаси; турар жойидан, ота-онасининг иш жойидан, медицина справкалари.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Октябрь район, Архангельский кўчаси, 27-уй (27-автобуснинг «Интернат» бекати, 8, 11-трамвайларнинг «Кўкча дарвозаси» бекати). Телефонлар 42-35-34, 42-50-61.

«Саюзэлеваторстрой» Бутуниттифоқ бирлашмасининг

«Средазэлектрострой» трестига

бош механик, бош энергетик, таъминот бўлими бошлиғи, техника хавфсизлиги бўйича катта инженер: техника, ишлаб чиқариш, меҳнат ва иш ҳақи, ишлаб чиқаришни тайёрлаш ва лойиҳа-смета группаларига бўлим инженерлари ва катта инженерлар

КЕРАК

Турар жой навбати бўйича умумий асосларда берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона —аҳолини ишга жойлаштириш бюроси.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИНИНГ 243-АВИАРЕМОНТ ЗАВОДИ ҚОШИДАГИ 121-АВИАРЕМОНТ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1981—82 ўқув йили учун

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти 8-синф базасида (ўқиш муддати —3 йил) **ва 10-синф базасида** (ўқиш муддати —1 йил) **қуйидаги ихтисослар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди:** учиш аппаратларини йиғувчи-парчин ловчи, учиш аппаратларини тузатувчи слесарь, самолётлар агрегатларини тузатувчи слесарь, учиш аппаратлари ускуналари бўйича электромонтажчи, механика-йиғув ишлари слесари, токарь, газ-электр пайвандчи.

МАШҒУЛОТЛАР —1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА 8— 10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ВА УНДАН КАТТА ЕШДАГИ ТОШКЕНТЛИК ВА БОШҚА ШАҲАРЛИК ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИНИНГ 243-АВИАРЕМОНТ ЗАВОДИДА ВА ЎЗБЕКИСТОН ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ БОШҚАРМАСИНИНГ БЎЛИНМАЛАРИДА ҲАМДА ШАҲАРДАГИ БОШҚА КОРХОНАЛАРДА ИШЛАЙДИЛАР.

Завод ишчиларига отпуска даврида дам олишга самолётга бепул билет берилади ва улар граждан авиацияси хизматчилари учун белгиланган бошқа имтиёзлардан фойдаланадилар. Билим юртида 3 йил ўқийдиганлар давлат таъминотида бўладилар, бир йил ўқийдиганлар эса 68 сўмдан 80 сўмгача стипендия оладилар.

Бошқа шаҳарлардан келган ўрта маълумотли ўқувчилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар институтлар ва техникумларга ўқишни давом эттириш учун юбориладилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), турар жойидан справка, соғлиғи тўғрисида справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 6 та фотосурат, ўқиш жойидан характеристика.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, ГА авиашаҳарчаси (25, 66, 61, 38-автобусларнинг «ГА авиашаҳарчаси», 2, 10-трамвайларнинг «Темир йўл транспорти инженерлари институти» бекати). Телефонлар 99-96-46 (ички телефон 6-46), 99-97-19, 91-20-33).

«ЎЗБЕКСЕЛЬМАШ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ 214-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1981—82 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАРНИ ТАЙЁРЛАБ ЧИҚАРАДИ: **саноат ускуналари бўйича слесарь-ремонтчи, металлар бўйича токарь, механика йиғув ишлари слесари** (станокли ва слесарли ишларнинг разметкачи-контролери), **электр ускуналарга хизмат кўрсатиш бўйича электр монтёр, қўлда пайвандлаш бўйича электр пайвандчи, ярим автомат машиналарда ишловчи электр пайвандчи, пайвандлаш ишларининг контролери, фрезерчи, штамповкачи, қуюв ишлаб чиқаришининг қолипловчиси.**

ЎҚИШ МУДДАТИ— БИР ЙИЛ ВА УЧ ЙИЛ.

Билим юртини 3 йил муддат билан битириб чиққанлар ўрта маълумот тўғрисида аттестат ва иккита аралаш ихтисослик бўйича диплом оладилар.

Ўқиш муддати меҳнат стажига қўшилади.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртига қабул қилинганлар 3 маҳал овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар, ишлаб чиқариш практикаси давомида ишланган иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Билим юртини 4—5 баҳолар билан битирганлар имтиёзли шароитда олий ўқув юртларига кирадилар. 10-синф ҳажмида маълумоти билан билим юртини битирганлар билим юртини тугатганлиги тўғрисида аттестат оладилар. Ўрта мактабларни битирган ўқувчилар ойига 76 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланади. Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

15 ДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади: туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (паспорт), 8-синфни тугатганлиги тўғрисида гувоҳнома (10-синфни тугатганлиги тўғрисида аттестат), справкалар: турар жойидан, саломатлиги тўғрисида, фотосурат (3х4 см. ҳажмида), автобиография.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (2, 16, 25, 28, 29-трамвайлар, 8, 9, 24, 44, 60, 72, 112, 115-автобусларнинг «Ғалаба боғи» бекати). Телефон 35-08-02.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ ЯҚИН

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИ ЁРДАМ КЎРСАТАДИ

БУ ЕРДА 5 СЕНТЯБРГАЧА МАКТАБ БОЗОРИ ИШЛАБ ТУРАДИ.

СИЗ САВДО МАРКАЗИНИНГ 1-ҚАВАТИДАН МАКТАБ-ЁЗУВ ҲАМДА ИДОРА БУЮМЛАРИНИ ХАРИД ҚИЛАСИЗ:

турли рангдаги мактаб папкалари: қора, жигарранг, апликацияли;
қалам очадиган пичоқ, пластмассадан тайёрланган сон қаламчаси;
пластилин, шарикли ва пероли ручкалар;
пластмасса ва ёғоч чизғичлар;
готовалникклар, ўқувчиларнинг чизмакашлик буюмлари;
пластмасса ашёлари;
ўқувчилар дафтари ва умумий дафтар;
чизмачилик альбоми, ён дафтар, дафтар соладиган жилд, «Касса ҳарфлари» — қоғоз, қирқиладиган ҳарфлар.

САВДО МАРКАЗИНИНГ 2-ҚАВАТИДА ҲАР КУНИ КЎПЛАБ МАКТАБ ФОРМАСИ СОТУВГА ҚЎЙИЛГАН:

ҚИЗЛАР УЧУН:

тоза қора жун матодан фартуклар. 32—36-размерлар;
қора сатин фартуклар. 32—34-размерлар,
оқ ип-газлама фартуклар. 32—36-размерлар;
тоза жун матодан тикилган узун енгли кўйлаклар. 32—46-размерлар;
пионерлар формаси (тройка): тоза зангори жун матодан блузка ,узун енгли, тоза жун матодан юбка, оқ блузки, ип-газламадан калта енг қилиб тикилган. 38—40 размерлар.

ЎҒИЛ БОЛАЛАР УЧУН:

ЁЗГИ ФОРМА: қисқа енгли кўйлаклар, тоза кулранг жун матодан тикилган шортилар;

ПИОНЕРЛАР ФОРМАСИ: оқ ип-газламадан тикилган калта енгли кўйлак, оқ хошия қўйиб тикилган шортилар, ҳамма размерлари бор;

ҚИШКИ ФОРМА. жун матодан тикилган шим ва пиджак. Металл тугмали ва чўнтаги устига ёпиштирилган пиджак — калта камзул. 30—46 размерлар.

ПОЙАФЗАЛЛАР:

БОЛАЛАР УЧУН:

хромдан полиуретан тагчармли ва енгил микропор пошна қўйиб тикилган сандалет, полуботинкалар;
жинси матодан бошлиқ қўйилган ярим ботинкалар;
қишки ботинкалар, этикчалар;
турли рангдаги хромдан —қора, жигарранг, оқ-қизил — тикилган туфли— полуботинкалар. 17,5— 21 размерлар.

ҚИЗЛАР УЧУН:

тагчармли, енгил микропор пошна қўйиб тикилган очиқ ёзги туфлилар. Бир хил рангда ва аралаш рангда Ўзбекистон пойафзал фабрикаларида паст пошна қўйиб тайёрланган.

1 СЕНТЯБРЬ ЯҚИНЛАШИБ ҚОЛДИ. БУ КУН БИЗНИНГ ФАРЗАНДЛАРИМИЗ ЯНА МАКТАБ ПАРТАЛАРИГА ЎТИРИШАДИ, ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ БОШЛАНАДИ.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

БУГУНГИ КУНДА СИЗ УНЧА ҚИЙНАЛМАСДАН МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ УЧУН ЗАРУР БЎЛГАН ТОВАРЛАРНИ ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН.

СИЗГА БОЛАЛАРНИ МАКТАБГА ТАЙЁРЛАШИНГИЗДА

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИ.

ЁЗГИ САЁҲАТ ИШҚИБОЗЛАРИГА!

ВЕЛО ВА МОТОТУРИЗМ ЁШЛАР ЎРТАСИДА КАТТА ҚИЗИҚИШ УЙҒОТДИ. «ВЕРХОВИНА—6», «ВЕРХОВИНА—6—СПОРТ» ЕНГИЛ ВА КОМФОРТАБЕЛЛИ МОПЕДЛАРДА ЯКШАНБА КУНЛАРИ ЁКИ УЗОҚ МУДДАТГА ШАҲАРДАН ТАШҚАРИГА САЁҲАТГА ЧИҚИШ МУМКИН.

«ВЕРХОВИНА—6» мопедининг двигатели «Ш—58» педални айлантирмасдан, худди мотоцикл каби ишлайди; педаль ўрнида йиғиладиган оёқча қўлланилган. Тормоз системасининг кучайтирилганлиги (қўл ва оёқ тормози) ҳайдовчини йўл тасодифларидан кўп ҳолларда халос қилади. Рулининг баланд ўрнатилганлиги, ўтирғичи ҳажмининг кенгайтирилганлиги машина комфортлилигини оширади.

«ВЕРХОВИНА—6» чиройли ишланганлиги, яхши буёқ берилганлиги, ҳар хил металлар билан безатилганлиги, ташқи кўриниши ялтироқ қилиб хромланганлиги билан кишини ўзига жалб этади. Машина ташқи қиёфасининг замонавий конструкцияда эканлиги ундаги баъзи элементларда ҳам — орқа томон чироғи ва фараси, ён томон ёритгич ва орқадан келаётган транспортни кўрсатадиган ойнасида ҳам акс этиб турибди.

Баҳоси —226 сўм.

Рулининг ўзаро туташтирилганлиги, қисқа ва баландроқ тўсиқ ўрнатилган олд ғилдираги, устки глушители, химоя тўсиғи ўрнатилганлиги —спорт машинасига хос белгилардир. Бундай хусусиятларни «ВЕРХОВИНА— 6— СПОРТ» мопедида кўриш мумкин.

Маршрут хариталар ва ҳужжатлар сақланадиган ён сумка бензин бакига мустаҳкамланган бўлиб, у мопеднинг спорт хусусиятини янада оширади.

Бу моделнинг максимал тезлиги —соатига 50 километр.

«ВЕРХОВИНА—6—СПОРТ» **мопеди—юришда енгил, ҳар томонлама чаққон ҳаракат қилади.**

Баҳоси —236 сўм.

«КАМА» МОПЕДИ —УНИВЕРСАЛЬ. Унинг ташқи кўриниши чиройли бўлибгина қолмай, аъло даражада юриш сифатига ҳам эга. У кўп қаватли уйларда яшовчиларга ташвиш туғдирмайди, чунки у тезда тахланади ва кўтариб олиб юриш мумкин.

Баҳоси — 98 сўм.

ЮҚОРИДА НОМЛАРИ КЕЛТИРИЛГАН ТОВАРЛАР «УЗСПОРТТОРГ»НИНГ ҚУЙИДАГИ «СПОРТ ТОВАРЛАР» МАГАЗИНЛАРИДА ЕТАРЛИ МИҚДОРДА САВДОГА ҚЎЙИЛГАН:

1—Усмон Юсупов кўчаси, 3- уй.
2— Муқимий кўчаси, 16-уй.
42—Олой бозори.
14— Фарҳод бозори.

«УЗСПОРТТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ УЛГУРЖИ САВДО БАЗАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

Тошкент шаҳридаги

37-ТЕМИР ЙЎЛ МАКТАБИ

1981—1982 ўқув йилига

мактабгача ёшдаги муассаса тарбиячиларини тайёрлайдиган ўн биринчи педагогик синфга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

УМУМТАЪЛИМ МАКТАБИНИНГ 10-СИНФИНИ РУС ТИЛИДА БИТИРГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Педагогик синфни тугатгандан сўнг — мактабгача ёшдаги муассаса тарбиячиси деган мутахассислик берилади (ўрта педагогик маълумот).

ҲУЖЖАТЛАР —31 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мактаб адреси: Тошкент шаҳри, Першин кўчаси, 68-уй (25-автобус, 2. 10-трамвайларнинг «Темирйўлчилар парки» бекати). Телефон 99-70-31).

«Главташкентстрой»

«СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» **трестининг**

2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИГА

ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи, миноралы кранлар эксплуатацияси бўйича участка мастерлари, техника хизмати прорабн, техника назорати хизмати бошлиғи лавозимини бажарувчи электр ускуналарини синаш ва контроль қилиш бўйича лаборатория бошлиғи, миноралы кран машинистлари, миноралы кранларнинг монтажи ва ремонти бўйича электрослесарлар, 1, 2, 3-класс шофёрлари, автомобиллар ремонти бўйича слесарлар, фрезерчилар, токарлар, йўл монтёрлари, дурадгорлар, темирчилар

КЕРАК

Ёлғизларга ётоқхонадан жой берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона— аҳолини ишга жойлаштириш бюроси.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ ТАЖРИБА-МЕХАНИКА ЭКСКАВАТОР РЕМОНТИ ЗАВОДИ БАЗАСИДАГИ 199-КЕЧКИ-СМЕНАЛИ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1981-82 ўқув йилига

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Токарь, двигателлар ва тракторлар ремонти бўйича слесарь, электр кўприкли кранларнинг кранчилари.

Ўқиш муддати —10 ой. (практика заводнинг иш жойларида олиб борилади).

Ўқувчилар махсус технология, материалшунослик, экономика ва ишлаб чиқариш учун зарур бўлган бошқа фанларни ўрганадилар.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 16 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТЛАР ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилганларга ойига 100 сўм ҳисобида стипендия тўланади.

ЎҚУВЧИЛАР БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАРИДАН КЕЙИН БАЗА КОРХОНАСИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Қуйидаги ҳужжатлар керак бўлади: аттестат ёки маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома (асли), справкалар: турар жойидан, медицина (286-форма); 6 та фотосурат (4х6 см.), иш жойидан йўлланма (ишловчилар учун), автобиография, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, билим юрти директорининг номига ёзилган ариза.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ СОАТ 9.00 ДАН 17.30 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Уста Ширин кўчаси, 124-уй (14, 56, 43-автобуслар, 7, 10-троллейбусларнинг «ТОМРЭЗ» заводи бекати).

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

26 АВГУСТ —ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Халқ ижодиёти». Телевизион кўрсатув. 18.45 «Педагогика фани — мактабга». СССР Педагогика фанлари академиясининг президенти М. И. Кондаков сўзи. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Нейтрон бомбаси: инсониятга қарши фитна». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи И. Фесуненко олиб боради. 20.10 Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Изатоп» кафеси». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 Иркутск музикали комедия театри артистларининг концерти. 22.50 «Дунё воқеалари». 23.05 «Александр Гриннинг Қрим саҳифалари». Телевизион ҳужжатли фильм.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

19.30 А. Мицкевич. Сонетлар. 20.05 Велосипед спорти бўйича жаҳон чемпионати. 100 км. Группа пойгаси. Эркаклар. Прагадан олиб кўрсатилади. 20.20 Халқ қўшиқлари ва халқ чолғу асбоблари ижрочилари II Бутунроссия конкурси лауреатларининг концерти. 21.15 Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 «Время». 22.05 «Галати отпуска». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 23.10 Футбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Черноморец». 2-тайм. «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Қизиқарли учрашувлар». Ёш мухбирларнинг Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати, ёзувчи Одил Ёқубов билан учрашуви. 19.00 «Ҳаёт каби тирик». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Боғлар гуллайверсин». Телефильм. 20.00 «Халқ контроли экрани» (рус.). 20.30 «Ахборот». 20.50 «Хоразм область филармониясининг солистлари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист I. Матёқубова ва У. Аҳмедов концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Дефолиация: мутахассислар маслаҳати» 22.25 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги. 22.40 Телевизион театр. А. Кристи. «Қопқон». 2-қисм. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

27 АВГУСТ —ПАЙШАНБА

СОВЕТ КИНОСИ КУНИ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Спорт байроқларимиз остида». Концерт. 10.25 Мультфильмлар программаси. 10.50 «Изатоп» кафеси. Бадиий фильм. 12.10 Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг симфоник оркестри ижросида рус ва совет композиторларининг вальслари. 12.40 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Совет киносининг бошланғич даврида». Ҳужжатли фильм. 15.45 «Юность» ансамбли ижро этади (Қозон). 16.10 Болалар учун фильм. «Оқ пудель». 17.15 «Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади!» «Кузбасс кончиларининг ўринбосарлари». 17.45 «Қўшиқ инсон билан қолади». 18.30 «Чарм тўп» клубининг соврини учун». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Мамлакат далаларида». 19.45 Совет киноси кунига. СССР Кинематография Давлат комитетининг раиси Ф. Т. Ермаш сўзи. 19.55 Марказий телевидение экранида биринчи марта «Шахсий масалалар бўйича бир нечта интервью» Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Революция поэмалари». Фильм-концерт премьераси. 22.50 «Дунё воқеалари». 23.05 Волейбол бўйича Халқаро турнир. Финал группасининг матчи. Эркаклар. Ригадан олиб кўрсатилади.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

19.30 «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати. 20.15 «Эртакнинг номидан бири — «Цирк». Москва цирк билим юрти ҳақида. 20.45 «Матсалу қўриқхонаси». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.15 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 «Время». 22.05 «Галати отпуска». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 23.10 Футбол бўйича СССР чемпионати. 1 лига. «Локомотив» (Москва) — «Торпедо» (Кутаиси). 2-тайм. «Локомотив» стадионидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Казаклар қандай қилиб футбол ўйнашди». Мультфильм. 11.50 Болалар учун. «Ўйлаб топ» (такрорий). 12.20 «Болаликнинг сўнгги ёзи». Телевизион бадиий фильм. 3-серия (рус.). 13.25 Болалар учун фильм. «Чой, тешиккулчалар ва кино».

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Мушук Леопольднинг қасоси». Мультфильм. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз— 80-йиллар комсомоллари». 19.00 КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ —ҲАЁТГА! «Экономика тежамли бўлиши керак» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Илҳом» Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби. 20.30 «Ахборот». 20.50 Қ. Юсупов ва Л. Оқилова концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Турмуш ва маданият». 22.35 «Бугун —Совет киноси куни». Кинокўрсатув. 23.55 Кўрсатувлар прог.

II

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Кино ўзи ҳақида ҳикоя қилади». Ҳужжатли фильм (рус.). 19.25 «Рақс—менинг ҳаётим». Фильм-балет. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Кадр ортида» Телефильм. 20.40 «Червона рута» Фильм-концерт.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР секретариат — 33-57-02, бўлимлар партия турмуши —32-53-66. саноат — 32-53-83, қурилиш — 32-58-85, шаҳар хўжалиги — 32-51-83 совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81. ахборот —33-28-95. спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32 хатлар — 33-29-70 эълонлар бўлими —33-81-42. нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари— 39-90-50.

26 АВГУСТ, 1981 й. Р—15163. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. индекс 64581. В— 2186. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.